

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Izprašajmo si vest!

Zadnjič smo na tem mestu poudarili, kako napačno je, če se pri naši silni gospodarski mizeriji, ki jo danes preživljamo, neprestano tolažimo in — varamo s svetovno gospodarsko krizo. Nismo tajili, da ta res obstoja, celo v prav veliki meri, a da so mnogi drugi narodi še naravnost silni bogataši, dočim smo mi prav navadni — berači napram njim. Povedali smo tudi, da te naše beračije nikakor ni kriva zgolj svetovna gospodarska stiska, temveč v prvi vrsti naša lastna brezbriznost in nespodobnost, s katero gledamo na najvažnejša vprašanja današnjega gospodarstva.

Kaj je vzrok današnje kmetijske bede? Predvsem previsoke cene vseh potrebščin in prenizke cene pridelkov. O prvih bomo govorili v eni prihodnjih števil, danes se pa omejimo le na cene pridelkov. Pred vojno je pejal kmet prodat voz krompirja in je plačal z njim polovico davkov, a z drugim vozom je oblekel pol družine. Danes se pa kmet ubija leto in dan, hodi strgan in si pritrjuje celo pri hrani, da plača poleti kakega kosca ali ženjico. Ko pospravi jeseni plodove svojega vasetnega znoja, sam ne ve, kaj naj z njimi začne. Kajti če n. pr. zopet naloži voz krompirja in ga pelje na trg, bo dobil zanj komaj toliko, da si bo kupil nov klobuk in čevlje, a za potne stroške mu že niti ne bo ostalo. Kar izkupi za voz zelja, z lahkoto v dveh, treh urah zapije in niti šariti ne bo mogel preveč. Pa kaj bi naštevali? Vsak kmet žuti na lastni koži, da so postali njegovi pridelki skoraj brez cene, če jih sploh more spraviti v denar.

Kaj je vzrok temu? Vsi vemo, da so cene kmetijskih pridelkov jako padle po vsem svetu, toda prav tako vemo vsi, da velik del evropskih držav neobhodno potrebuje ogromnih množin živil. In nihče nam ne bo dopovedal, da bi n. pr. vendarle ne mogli uspešno konkurirati v Italiji, v Švici, na Ogrskem in še marsikje drugod z žitom, ki prihaja iz zapadne Amerike.

Slovenija žita res ne izvažja, narobe, še avoziti ga mora nekaj tisoč vagonov, toda žito je nekako merilo in vodilo za ves promet s kmetijskimi pridelki. In kaj vidimo pri njem. Lani so se gibale n. pr. cene za 100 kg pšenice pri nas takole:

1. februarja	190 Din
1. maja	210 Din
1. julija	200 Din
1. septembra	105 Din
1. januarja 1934	100 Din

Od kod in zakaj tak silen padec? Tako zvani »gospodarski krogci« in »strokovnjaki« bodo na to vprašanje odgovorili z dolgovznimi ali silno učenimi besedičenji, iz katerih se preprosti človek ne bo spoznal, le občutek bo imel, da je drugače sploh nemogoče in da je pač

treba potrpeti, kajti živimo pač v časih — svetovne gospodarske krize.

Toda pisec teh vrstic je pred tremi tedni sam doživel naslednje: Mudil se je v nekem kraju naše države, kjer pridelajo precej žita. Kmetje so si tam ustanovili posebno žitarsko zadrugo, ki v okviru svojih skromnih sredstev skrbi za vnovčevanje pridelanega žita. Pred 1 mesecem še je plačevala članom pšenice po 88—92 Din za 100 kg. Toda sedaj je svoja sredstva izčrpala in ostala je za nekaj časa brez denarja. Bilo je pred velikonočnimi prazniki, treba je plačati spomladanske davčne obroke in še sto drugih potrebščin je treba te tedne. Kmetje so zato pripeljali v mesto žito, da bi prišli do najnujnejšega denarja, žitni trgovci so takoj zavohali, da je zadruga brez denarja in že v zgodnjih jutranjih urah so pritislili ceno pšenice na — 60 Din za 100 kilogramov. Kmetje so jokali in kleli, a kaj jim je preostajalo drugega, dati so morali žito, kajti do denarja so brezpogojno morali priti.

A zgodbe še ni konec. Istega dne je govoril pisec teh vrstic z nekim absolutno verdostojnim gospodom iz kraja, ki leži kakih 200 km proč sredi slabo rodovitne pokrajine. In ta mu je pripovedoval, da stane tam v trgovini 100 kg koruze 300 Din. Torej tu so kupovali trgovci pšenice po 60 Din za 100 kg, dru-

god pa prodajali koruzo po 300 Din za 100 kg. Pa saj niti ni treba hoditi daleč okrog po zglede. Že zgoraj smo videli, da je padla lani v pol leta cena pšenice za več kot polovico, toda kruh se ni pocenil niti za eno paro.

Ali ne govorijo in ne povedo ta dejstva sto-krat več kot pa kilometre dolge učene gospodarske razprave raznih »strokovnjakov«? Kmet je danes na milost in nemilost izročen izrabljanju raznih špekulantov, ki bogate od njegovega znoja in bede. Vsaj nekaj zaslonbe bi mu lahko nudilo njegovo zadrugništvo, a to je samo v takih stiskah in razpolaga s tako omejenimi sredstvi, da pri najboljši volji ne zmaguje svojih nalog.

Navedli smo tu resnično zgodbo s pšenico in koruzo, ker nam najbolj nazorno kaže naše rane. Isto pa velja v nekoliko drugačnih oblikah tudi za večino drugih kmetijskih pridelkov. Ali ne kaže to naravnost s prstom, kje in kako bi bilo treba prijeti, če hočemo ustaviti popoln propad našega kmeta? Na eni strani neobhodno potrebujemo strogih postav proti špekulantom, na drugi strani pa razmaha in čim izdatnejše podpore našemu zadrugništvu. Tu je že eden izmed ključev do izhoda iz sedanjega položaja. Ne trdimo, da bo s tem rešeno že vse, toda kakor ni pahni kmeta v sedanje obupno stanje en sam vzrok, tako ga iz njega tudi ne bo rešilo eno samo sredstvo. Treba je pa, da vsaj začnemo že z zdravljenjem, kajti pri dosedanji brezbriznosti ne sme več ostati.

Kristus in narodnost

Danes je ves svet prepojen z narodnostnim gibanjem ali nacionalizmom. Mnogi tekmujejo, da bi bili v čim večji meri narodni, zvesti in dobri sinovi naroda, ali kar najbivše narodni.

Ljubezen do naroda je zasajena v človeško naravo, ima pa tudi svoj temelj poleg naravnega tudi v božji postavi: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe«. Vendar se danes prava ljubezen do naroda neredko zamenjava s praznim pouličnim kričanjem tako, da se resnica ne upošteva in ne spoštuje, poulično vpilje narodnih ali nacionalnih grl pa v nebo povzdiguje. V imenu narodnosti delaš sočloveku lahko kar hočeš, tudi krivico in nepoštenje. In še več: Na božji prestol se povzdiga — paganstvo.

Kristus je vzor in zgled vsega življenja, zato nam je on tudi zgled prave in resnične ljubezni do naroda in domovine, ali če hočete, zgled narodnosti v najlepšem in najplemenitejšem pomenu. Brez dvoma je Gospod pristrčno ljubil svojo domovino, njene gore, doline in ravnine, njene bistre potočke, čisto gladino njenih jezer in morja, njena svetišča, svete spomine očakov in prerokov. Ali poleg vsega tega predre Odrešenik ozko in tesno mišljenje židovskega naroda in gleda in vidi

pred seboj vse narode in ljudstva, vse otroke božje. Njegovo srce objema ves svet. Že k svojim jasicam pozove poleg betlehemskih pastirkov tri modre iz tujine kot zastopnike paganskih narodov. In ravno zato je On vsem narodom enako mil in drag, zakaj vsak lahko reče: Gospod je naš. Njegov božji nauk je vsem prikladen, ker Kristus Gospod, kakor tudi njegova Cerkev, sta za vse.

Poleg tega pa Kristus ne izključuje še posebne ljubezni do svoje ožje domovine, do Izraela. In v čem se kaže ta ljubezen? Kateri so znaki Njegove ljubezni do naroda in ožje domovine?

Celo Gospodovo življenje in delovanje se vrši na domači zemlji, med krvnim narodom in po navedah naroda in kraja. Podvrže se postavi izraelskega ljudstva glede obreze in postave čiščenja. Kakor »Sin postavec gre 12 letni v Jeruzalem, da praznuje narodove praznike. Njegova govorica je govorica naroda, preprostega, siromašnega naroda. Ves svoj nauk prikuje domačim razmeram. V domače narodne prilike obleče svojo nebeško besedo: Sejač, Dobri pastir, kvas, gorice itd. Iz domače narodne zgodovine jemlje zglede. Narodne, domače junake poveljuje: Abrahama, Mojzesa, Salemona, Davida, Elijo itd. Koliko spo-

RAZGLED PO SVETU

Nova avstrijska ustava

Osnutek bodoče državne ustave je bil minul teden izročen javnosti. Osnutek predvideva bistveno preobnovo dosedanjega javnega življenja. Najvažnejša njegova točka je, da zakonodajna zastopstva ne bodo sestavljena na podlagi splošnih volitev. Parlamentarni sestav političnih strank bo odpravljen. Kako se bodo nove zbornice in novi sveti sestavili, ali bodo člani teh imenovani ali voljeni na podlagi stanovskih volitev, osnutek ne omenja. Značilno za novo ustavo je še, da razlikuje posvetovalne in zakonodajne organe.

Posvetovalni organi so: 1. Državni svet, ki bo sestojal iz 40 do 50 članov in ga bodo tvorile neodvisne, odlične osebe, katere bo imenoval zvezni predsednik. 2. Zvezni kulturni svet, ki bo sestavljen iz 30 do 40 zastopnikov cerkva in verskih družb, šolstva in prostev, znanosti in umetnosti. 3. Zvezni gospodarski svet, ki ga bo tvorilo 70—80 zastopnikov gospodarskih stanov in sicer: kmetijstva in gospodarstva, industrije, obrti, trgovine in prometa, denarstva in posojilništva, prostih poklicev in javne službe. 4. Deželni svet, v katerem bo vsaka dežela zastopana po 2 članih in sicer po deželnem glavarju in finančnem poročevalcu.

Zakonodajni organ je zvezni zbor (Bundestag). V zveznem zboru bo 20 poslancev državnega sveta, 10 članov zveznega kulturnega sveta, 20 zastopnikov zveznega gospodarskega sveta in 9 poslancev deželnega sveta.

Kako se bo sklepalo zakone: Zvezna vlada bo izdelala zakonski osnutek in ga predložila v razpravo posvetovalnim organom in sicer zakonske osnutke kulturne vsebine kulturnemu svetu in gospodarske vsebine gospodarskemu svetu. Seje, v katerih se bo razpravljalo in posvetovalo o zakonih, ne bodo več javne. Po odobritvi bo izdelala vlada zakonski predlog in ga predložila zveznemu zboru. Zvezni zbor postave ne bo mogel več spremeniti, marveč le odobriti ali odkloniti. Državni proračun bo predložen neposredno zveznemu zboru. Novi ustavni osnutek predvideva tudi uvedbo ljudskega glasovanja, ki se bo vršilo na željo zvezne vlade v slučajih, da zvezni zbor kak nujen zakonski predlog odkloni, in če bo šlo za načelno odločitev o katerikoli vprašanju zvezne postavitve.

Zvezni predsednik bo imel odslej pravico, da vlado imenuje in odpokliče. Te pravice po-

svetovalni in zakonodajni organi ne bodo več imeli.

Nova ustava ne bo spremenila v bistvu samostojnosti dežel. Dežele bodo imele svoje deželne zbore, ki bodo sestavljeni na stanovski podlagi. Deželna postava bo določala število deželnozbornih članov v posameznih deželah. Člani bodo iz gospodarskih in kulturnih deželnih zbornic.

Enako ali slično bodo urejene tudi občine, ki torej ne bodo več sestavljene iz odborov političnih strank, marveč iz zastopnikov posameznih stanov v občinah. O tem bodo podrobneje odločevali deželni zbori. Po novi ustavi bo nadalje možna združitev posameznih občin v občinske zveze in sicer iz gotovih namenov, tako za ohranitev prometnih sredstev, za oskrbo ubožnih i. dr. Te občinske zveze bodo nadomeščale okrajna zastopstva ali glavarstva.

Zveza vlada bo imela tudi pravico, da v gotovih slučajih sklepa zakone odredbenim potom. Zvezni predsednik bo za slučaj potrebe lahko spremenil člene nove ustave. Na mesto dosedanjega ustavnega in upravnega sodišča pride novo sodišče, ki bo skrbelo, da upravnost oblasti ustave in postave ne bo kršila.

Spremembi se tudi dosedanja naziv države, ki se ne bo več imenovala republika, marveč zvezna država Avstrija. Podrobnejšega o sestavi stanovskih zastopstev ni znanega. Nova ustava stopi v veljavo najbrže potom sklepa parlamenta, ki se snide za to slednjo priliko in nato sam razreši.

Uvodno besedilo nove ustave bo: V imenu vsemogóčnega Boga, od katerega izvira vsa pravica, sprejme avstrijsko ljudstvo to ustavo.

ROMUNIJA

s Par političnih. Pri dopolnilnih volitvah za poslansko mesto bivšega ubitega ministrskega predsednika Duca je dobil vladni kandidat, načelnik liberalne stranke Bratianu 47.204 glasove, kandidat opozicijske narodne kmetijske stranke pa 27.720. Volilo je le 60 odstotkov volivcev. — Vajda Volvod, bivši romunski ministrski predsednik je na razpravi proti napadalcem na umorjenega ministrskega predsednika Duca izjavil, da mu je bila železna garda izredno všeč in da bi mo-

stovanja in ljubezni do domačega ljudstva in kraja je v vsem tem! Ne kriči, ne zmerja, ampak kaže ljubezen v dejanju in življenju. To so pravi znaki prave in resnične ljubezni do doma in naroda. Današnji svet pa gre mimo tega in celo zapostavlja in zametuje vse to, kar je v resnici domačega in narodnega in samo na to pazi, kako bi čim bolj kričavo izgovarjal besedo »narodno«.

Z narodom, z domovino čuti Kristus v svojem povišanju, pa tudi v svojem ponižanju. S kako teškim in žalostnim srcem govori o usodi svojega naroda in domovine: »Jerusalem, Jerusalem, kolikokrat sem hotel obrniti tvoje sinove, kakor zbira kockla svoja piščeta, pa nisi hotel.« Nad svojim narodom in nad

svojo domovino toči, kakor veren in ljubeči sin, svoje božje solze...

Kako sveta je »Obljubljena dežela« — »Sveta dežela! Zakaj? Zato, ker je to Njegova domovina. Njegovo ljudstvo, Njegov narod, kjer je rastel, delal, trpel in živel vse svoje zemeljsko življenje.

Ali moramo tudi mi ljubiti svoj narod, svojo domovino? Da, ker je to naša sveta naloga in dolžnost. Vendar ne pozabimo: Narod in domovino smo dolžni res ljubiti, ne pa samo kričati, da smo narodni, da smo nacionalni. Zgled prave ljubezni do naroda in domovine nam daje Kristus. Na tem temelju moramo sloneti narodnost vsakega dobrega katoličana, vsakega dobrega državljan!

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremija denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vršiti vse bančne posle najkvalitnejše.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BELGIJA: No 3054-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. LUKSEMBURG: No 1455-66 No 1457 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. Nakazila.

ral on, Vajda Volvod, nastopiti na tej razpravi kot obtoženec, ne pa kot priča. — Madžsko časopisje poroča, da je v Romuniji vladna kriza in da dobi vodstvo države v kratkem v roke takozvana »železna garda«. Kralj se je baje prepričal, da je parlamentarna vlada postala v Romuniji nemogoča in da nobena politična organizacija ne jamči več za narodno poštenje in za obstoj države. Edino železna garda, ki predstavlja rodoljubni pokret, je vredna zaupanja kralja in države.

AVSTRIJA

s Razno. Dunaj je dobil nov volivni raj za svojo občino. Mesto občinskega sveta bo imeli 64 imenovanih in voljenih zastopnikov stanov, ki se bodo imenovali »svet dunajskega meščanstva«. — Avstrijska vlada je odzvala avstrijsko državljanstvo pobeglim socialnim demokratom.

FRANCIJA

s Drobič. Francoška vlada je sklenila, da zniža uradniške plače. Znižanje pa bo začelo pri glavi. Dohodki predsednika republike se znižajo za 20, oni ministrov pa za 15 odstotkov. Francoski državni uradniki, ki so vedno organizirani v socialno-demokratski in komunistični stranki, groze s splošno stavko, če bi se jim znižale plače. — Francoško vojno letalo je padlo v reko Seino in je pri tem utonil admiral Martin, podnačelnik francoskih letalskih čet. — Avtomobilske nesreče velikonočnih praznikov so zahtevale v Franciji 13 smrtnih žrtev, 57 ljudi pa je bilo teško ranjenih.

RUSIJA

s Z aeroplani tejeje. Sovjeti so uvedli nov način sejansa — z letali. To jim omogoča velikanski obseg njihovih njiv, ki merijo po več tisoč hektarov. Tako bodo v zavoljke okraju letos posejali z letali 14.000 ha polja. V ta namen bodo rabili 15 letal. Ob Dnestru bodo z letali sejali oves. V petih minutah se zaseje njiva 6 ha. Lanski poizkusi so se morali dobro obnesli, zrastle je krasna in gosta pšenica. Sovjetski listi poročajo nadalje o letalskih poizkusih na žitu. Na koruzno seme vplivajo z etrom in pridelek se skoroda poveča. Na kemičen način pospešijo zorenje krompirja za 14 dni.

POZOR!

Tudi tisti, kateri se niste pri meni kupovali, se prepričajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi vseh drugih potrebščin pri

„CEŠNIKU“

Ljugarjeva ul., Ljubljana Stritarjeva ul.
Največja izbira svilnatih rut in šerp.

Velikonočne slavnosti v Rimu

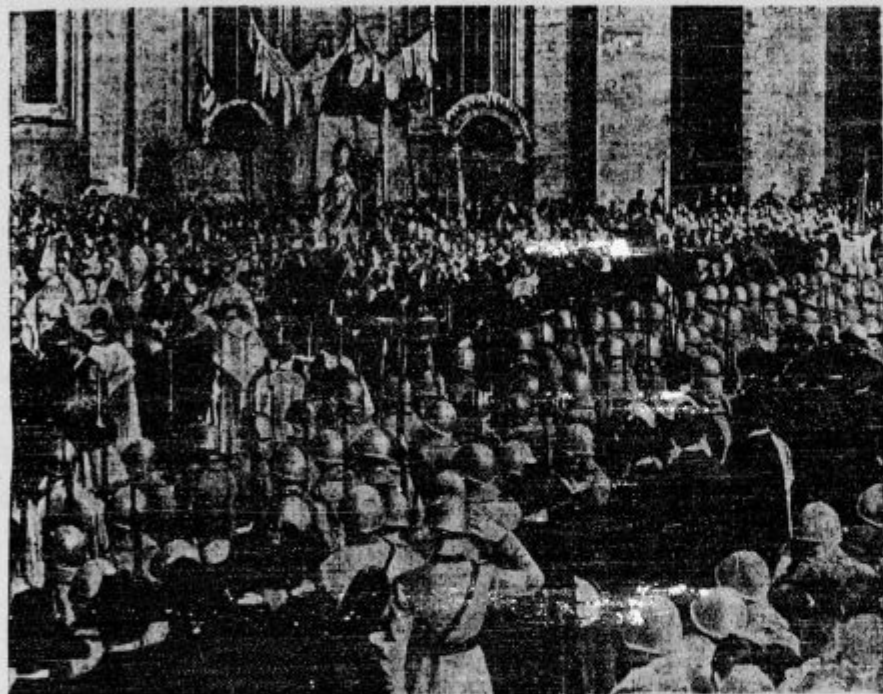
Letošnja velika noč v Rimu je bila v resnici najslajnejša manifestacija katoliške cerkve. Trojna slovesnost se je ta dan vršila v večnem mestu: praznik velike noči, zaključek izrednega sv. leta ob 1900 letnici Odrešenja in kanonizacija velikega apostola mladine — sv. Janeza Boska.

Ni čuda, da je za to izredno slovesnost prihitelo v srce katolištva nešteto romarjev od vseh strani sveta. Za tri ure pred začetkom svečanosti se je ogromna bazilika sv. Petra napolnila do zadnjega kotička; število zbranih vernikov so cenili na 60 ali celo 80.000! In vendar večina ljudi v svetilišču samedem ni našla prostora; vsaj dvakrat toliko

tudi svetilišče; živio-klicem in ploskanju ni bilo ne konca ne kraja. 6000 gojenk in 15.000 gojencev salezijanskih zavodov pa je zapelo navdušen slavospev na čast svetemu ustanovniku salezijanske družbe — bl. Janezu Bosku.

Po kratki molitvi so papeža zanesli k njegovemu tronu, okoli katerega so stale tribune največjih dostojanstvenikov. Samo članov raznih vladarskih hiš je bilo navzočih več ko trideset; omenim le italijanskega prestolonaslednika Umberta, sijamski kraljevski par in danskega prestolonaslednika.

Sledila je svečn.ost proglasitve novega svetnika don Boska. Nekako ob desetih je

o. oče med procesijo; obdan je s številnimi duhovniki in kardinali. Spredaj italijanske čete in orožniki z znanim klobukom.

ih je moralo ostati na prostornem trgu sv. Petra.

Ob pol osmih se je po vatikanskih hodnikih pričel pomikati spreved sv. očeta. Nekako 2000 duhovnikov, ki pa so potrebovali v ta namen posebne legitimacije, je spremljalo Njegovo Svetost k svečani službi božji. Za duhovniki je stopalo več sto kanonikov in dostojanstvenikov rimske cerkve, blizu sto škofov in nadškofov in dvajset kardinalov.

Poldrugo uro je trajal ta ogromni spreved, ki se je vil po trgu sv. Petra v vatiškansko baziliko. Ko se je papeževa nosilnica pri Bronastih vratih prikazala iz Vatikana, je v nepopisnem navdušenju zahrumela dvestotisočglava množica zbranih vernikov, ki niso mogli v svetilišče: tako veličastnega in tako prisrčnega triumfa pač ne doživlja noben vladar!

Ob devetih je papeževa nosilnica zavila v razkošno razsvetljeno baziliko, ki je bila ta dan sama luč in zlato, sam lesk in blask. Na srebrne fanfare na koru naznanile prihod poglavarja sv. Cerkve, je zahrumelo

bil končan slovesni obred. Ko je papež z ginenim glasom prebral poslednje besede, so v kupoli zapele trobente, oglasil se je veliki zvon v baziliki sv. Petra, kateremu so pripeli zvonovi tristo rinskih cerkva in oznanili vsemu svetu. Imamo novega svetnika.

Nato je papež nagovoril zbrane vernike in v vznesenih besedah slavil velike čednosti novega svetnika, katerega slovesno kanonizacija je namecema odločil za ta dan, da bi na ta način okronal svetoletne svečanosti in izredne dneve milosti. Papež je pokazal, da je ves prevzet od veličine tega svetnika, katerega je osebno poznal; dva dni pozneje je pri množestveni avdienci zbrane salezijanske družine v baziliki sv. Petra opetovano naglasil, da hoče, da ga imenujejo don Boskovski papež.

Nekako do ene je trajala slovesna sveta maša, ki je sledila obredu kanonizacije. Po končani daritvi je sv. oče na zunanji loži bazilike sv. Petra podelil slovesen blagoslov »Urbi et Orbi« — mestu Rimu in vsemu svetu pred nepregledno množico 300.000 romarjev, ki se je strnila na ogromnem trgu

opere
gospodinja v štirih
desetletjih...

Kakor se to nekam čudno sliši, je vendar to število samo neznamenit tega, kar mora gospodinja za svojo družino oprati. Koliko ur se je morala prej sklanjati nad pralnim čebrom, če je hotela perilo zmencati in oteptil

Danes ta dan ni tega nobeni gospodinjki več potreba. Saj imamo Radion. In Schichtov Radion opravi delo sam.

Ne muči se!
Vzemi SCHICHTOV
RADION

KAJ JE NOVEGA

Veliko delo krščanske ljubezni

Dne 8. aprila se je vršil drugi občni zbor Vincencijeve konference presv. Srca Jezusovega v Ljubljani. Obsežno je njeno območje in velika je bila beda, kateri je odpomogla v preteklem letu. Njeno delovanje se je raztezalo na Kolodvorski okraj, Zeleno jamo, Jarše ter celo do Tomačevega in Šmartna ob Savi.

Beda in siromaštvo sta v preteklem letu neprestano naraščala. Rastla je pa tudi usmiljenost in razumevanje za bedo bližnjika pri odbornikih, podpornih članih in dobrotnikih konference. Konferenca je po svojih odbornikih, podpornih članih, ki dajejo mesečne prispevke, in po svojih dobrotnikih imela v preteklem poslovnem letu 64.395,50 Din denarnih dohodkov; denarnih izdatkov pa 63.692 Din.

Se večjo podporo je konferenca delila v blagu, v obleki, v živilih, posebno v svoji ubožni in dijaški kuhinji. Obleke se je razdelilo 667 kosov. Drv en vagon. Za Veliko noč in Božič je dobilo 472 obdarovancev darila v vrednosti 8216 Din. Za prvo sv. obhajilo in za sv. birmo je bilo oblečenih 68 otrok, ki so prejeli obleke in obutve v vrednosti do 20.000 dinarjev.

Ogromna je bila množina hrane, ki so jo prejeli v ubožni kuhinji revne družine, brezposelni in dijaki akademiki in gimnazijci. Družinam in posameznim revežem se je razdelilo 27.405 porcij. Dijaki in dijakinje, ki jih je bilo med šolskimi meseci 70 do 75, so dobivali v kuhinji 61.503 porcije. Skupna vrednost dobivali kosilo in večerjo. Skupno se je raz-

delilo v kuhinji 61.503 porcije. Skupna vrednost vseh izdanih podpor v denarju, hrani, kurjavi in obleki je znašala preko 250.000 Din.

Kako je zmogla konferenca to ogromno delo? Če je sila in beda velika, je ljubezen še večja. Našla je sredstva za pomoč. Razen omenjenih denarnih prispevkov je prejela konferenca podporo posebno v živilih za kuhinjo. Gospodje ljubljanski mesarji in peki so s svojo radodarnostjo omogočili obstoj kuhinje za preteklo leto v omenjenem obsegu. Parkrat na teden je sestra usmiljenka obhodela mesarske stojnice in pekarnice ter nabrala darov za kuhinjo. Prodajalke na živilskem trgu so jo pa obložile z zelenjavo in sočivjem. Tudi dežela je veliko pomagala. Razne župnije so darovale živila. Celo iz daljnega Ptujkega polja je prišla vagonka pošiljka krompirja. Nekaj denarnih podpor je prišlo tudi od javnih korporacij. Tako je kraljevska banška uprava prispevala 8000 Din; mestna občina ljubljanska 4000 Din in ministrstvo za socialno politiko 1000 Din.

Konferenca namerava odpreti v Zelenu jamo dnevno zavetišče za otroke tovarniških delavcev. V ta namen ima kupljeno že parcelo, ki pa je žal komaj do ene tretjine plačana. Za podpore za udeležitev svojega načrta se konferenca najpristrajše priporoča svojim dobrotnikom. Vsem dobrotnikom se najlepše zahvaljuje in prosi naklonjenosti tudi v tekočem letu, da bo zamogla še v bodoče lajšati bedo in deliti ljubezen sv. Vincencija.

Delavski zaščitniki

V »Delavski politiki« čitamo članek sledeče vsebine: Pred dnevi so nekateri naši dnevniki prinesli vest, da so se v Narodni delavski zvezi v Sarajevu razkrile velike povere. Ta organizacija je od neke ustanove prejela 100.000 Din za podpiranje brezposelnih. Ta denar pa se ni razdelil med brezposelne, temveč so si ga pridržali voditelji te »nacionalne« organizacije zase. Belgrajska »Politika« poroča sedaj, da so bili v tej zvezi aretirani trije voditelji te organizacije, ker je preiskava ugotovila, da so ti gospodje na neverjeten način gospodarili v tej organizaciji. Komisija je nadalje ugotovila, da so se v spisku brezposelnih, ki so prejeli podporo, našle osebe, ki so že davno mrtve. Eden je že 20 let mrtve itd. Vsa ta čudna zadeva se

bo oddala sodišču. Za enkrat nas zanima izvedeti.

Zastojanje sečne kislinske v telesu je za mnoge organe pravi strup. Najprej čuti človek splošno neugodje, utrujenost, nervoznost, slabo spi, tu in tam ga kaj zaboli. Vse to so neki nejasni znaki notranjega zastrupljanja. Za tem obole ledvice, srce, krvne žile, jetra, sledi protin itd. Četudi taki ljudje često izgledajo zdravi, vendar hitro podležejo vsaki bolezni, ker imajo mnogo strupa v sebi. Najmočnejše prirodno sredstvo za raztapljanje in izločevanje sečne kislinske iz krvi je litij. Radenske vode (Zdravilni in Kraljev vrelec) pa so najmočnejši litijski vrelec cele Jugoslavije in so radio-aktivni.

je za avdijence takozvano konzistorijalno dvorano, v kateri se sprejemajo samo diplomati. Pri sprejemu je dal vsem navzočim poljubiti papeški prstan, kar se v zadnjem času redko dogaja, nato pa nas je vidno ginjen od naših navdušenih ovacij nagovoril v dvajset minut trajajočem ljubeznivem nagovoru. Ti trenotki so bili za nas višek slovesnosti in so nas prevzeli z novo ljubeznijo in zvestobo do Kristusovega namestnika na zemlji in našega skupnega očeta.

VINA

Vam tudi Centralna
vinarno. Ljubljana,
v svoji posodi najugodnejše.

NOVI GROBOVI

d V Ljubljani so pokopali zaslužnega voditelja slovenskega naroda dr. Janka Blejca. Po prevratu je bil dr. Breje predsednik

prve narodne vlade in v tem položaju izvršil več del zgodovinske važnosti. Naj mu Gospod obilo povrne vse, kar je dobrega storil za Celik in narod.

d Zvonovi, zvonite, domov ga spremite... V Braslovčah je preminul trgovec in posestnik Josip Pauer. — Na Vrhniki je odšla v večnost Uršula Grampovčan roj. Sterlinar. — V Dolu so pokopali 72 letnega Jakoba Draklerja. — V Zabnici je odšla po večno plačilo Apolonija Oman. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je umrla, zadeta od kapi, gospodinja Terezija Zumer. — V Mariboru je zapel mrtvaški zvon zasebnici Mariji Gornik. — V Krškem je umrl trgovec Rihard Engelsberger. — V Sostrem je zapustila solzno dolino Gšperšič Franciška, dolgoletna zvesta gospodinja v mokronoškem župnišču. — V Pročinski vasi pri Teharjih so položili v grob 30 letnega tovarn. delavca Franca Oseta. — V Štorki je zapel mrtvaški zvon mizarskemu mojstru Francu Vodopivcu. — V Anžah pri Rajhenbergu je zapustil ta svet 79 letni Mihael Fabjančič. — V Jurkloštru so pokopali 75 letnega Marjeta Koritnik. — V Ljubljani so umrli: predvojni voditelj ljubljanskih Nemcev 86 letni Oskar Bamberg, mesar Josip Toni, krojaški mojster Franc Rožič, Angela Bukar, 94 letni Janez Pušnik, Neža Rozman roj. Žagar, Kropar Marija, mesar Josip Toni. Vel. uslužbenec v pok. Franc Mihevc in Margareta Gorjanc roj. Koncilja. Naj počivajo v miru!

OSEBNE VESTI

d 100 let je dal Bog dočakati v Banjačah pri Kočevju Uršuli Cetinski. V banjski krstni knjigi je črno na belem, da se je Uršula rodila 2. 4. 1834. Bog jo živi!

d 70 let je dopolnil g. Ignac Elsner, ratnatelj ljubljanske tobakne tovarne v pokopju. Na mnoga leta!

Ti dnevi velikonočnih svečanosti bodo ostali v neizbrisnem spominu vsem navzočim, zlasti nam 160. slovenskim romarjem, ki smo se pod vodstvom mil. g. kanonika dr. Opeke in salezijancev z Rakovnika udeležili dou Boskove kanonizacije.

Kajti deležni smo bili še neke posebne milosti: izrednega sprejema v Vatikanu. Njegova Svetost Pij XI. nam je hotel pokazati posebno naklonjenost. Dasi je bil častitljivi starček ves utrujen od slovesnosti in neštetihih avdienc, je vendar naši prošnji za sprejem takoj ugodil, češ, da sprejme Slovence ob vsakem času, tudi ponoči. Odredil

ZAHVALA

Dne 1. marca letos je meni podpisanemu posestniku (Voglje 42) pogorela stanovanjska hiša. Kot naročnik »Domoljubac«, katerega sem bil plačal pravočasno za celo leto 1934 naprej, sem se bil obrnil na upravo tega lista za podporo. V moje veliko, veliko veselje in tolažbo v moji veliki nesreči sem prejel potom duhovniškega urada v Vogljah od uprave »Domoljubac« dne 23. marca tek. leta zame silno dobro došlo in znatno podporo v znesku 1000 Din (en tisoč dinarjev), za kar se upravi »Domoljubac« prav iskreno zahvaljujem.

Obenem pa vsem našim kmetovalcem in posestnikom prav toplo priporočam in kličem: Ljubi tovariši, bodite tudi nadalje stanovitni naročniki na naš izvrstni tednik, naš list »Domoljub«.

Voglje, p. Šenčur pri Kranju, dne 21. marca 1934.
Mihael Štempihar s. r.

DOMAČE NOVICE

d P. n. naročnikom v inozemstvu: Belgija, Francija, Holandska in Luksenburg — naznanja tvrdka S. Baruch & Co. v Parizu, da se naročnina za naš list lahko plača na njen čekovni račun, in sicer št. 1117-94 Paris, 2064-64 Brusel, 1458-66 Ned. Dienst in 5967 Luxemburg.

d Sveto leto je sv. oče nadaljšal do dne 28. aprila 1935. S tem hoče dati papež vsem, ki še niso bili deležni jubilejnega odpusta, priliko, da vsak v svoji lastni deželi dobi ta odpustek. Navodila bodo po posameznih škofijah o pravnem času razglašena.

d Kongres jugoslovanskih katehetov bo letos začetkom julija v Mariboru.

d Kolkovanje lepakov. Po novem taksem zakonu je treba kolkovati vsak lepak s kolkom za 1 Din. Kolkovanju niso podvrženi lepaki za shode, predavanja in ostale kulturne prireditve, če se prireditve vrši brez vstopnine.

— Osebe, ki so krvno, kožno ali živčno bolne, dosežejo z naravno »Franz-Josef« grenčico redno prebavo. Specialisti z visokim slovesom potrjujejo, da so v vsakem oziru zadovoljni z učinkom staroznane »Franz-Josef« vode.

d A žal je tako. Predsednik trgovske in obrtne zbornice je na zadnji seji poročal o težkem gospodarskem položaju v Sloveniji. V belgrajskem »Narodnem stanju« zavrača neki članek našega predsednika, češ, da v Sloveniji ni takih težav, kot se jih slika. Čisto pravilno poučuje »Trgovski list« belgrajskega časnikarja, trdeč, da naša trgovska zbornica pač boljše pozna slovenske razmere kot belgrajski časnikar, ki še vedno fantazira o izrednem bogastvu Slovenije. Take fantazije slovenskemu gospodarstvu izredno škodijo in so krive, da smo v marsikaterem pogledu že zelo zelo pritisnjeni k tlom.

d Za trboveljske rudarje. Ministrski svet je sklenil, da se izdajo za mesec april naročila za premog v dosedanji višini. S tem je za ta mesec zagotovljeno v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe nezmanjšano obratovanje.

d Silen padee cen jajeem. Na ljubljanskem trgu so prodajali po 25 jaje za 10 Din, iz drugih krajev poročajo še o nižjih cenah. Tako so ponekod prodajali celo 50 jaje za 10 Din. To se pravi, da mora perutinar dva

meseca rediti kokoš, da dobi 10 Din. Pri takšnih cenah je pač jasno, da ne more kmetovalec priti na zeleno. — Čas bi že bil, da bi se pri nas zavedali, da kmetovalcu ni pomagati z nobenimi novimi predpisi in uredbami, če so cene njegovih proizvodov tako obupno nizke.

d Cena jugoslovanskemu opiju se je v zadnjem času dvignila od 125 na 140 francoskih frankov. Z ozirom na to ceno bi se mogel odkupovati opij od kmeta po 360 do 370 Din za kilogram. Opij pridelujejo v Južni Srbiji.

d Razlaščeni gozdovi. Kmetijski minister je izdal pravilnik o upravljanju razlaščenih gozdov. Po tem pravilniku se ustanovi v Ljubljani »Začasna državna uprava razlaščenih gozdov«.

d Za spore z direkcijo državnih železnic, odnosno državo, ki nastanejo iz ugovorov o prevozu blaga po železnici, je pristojno edino le trgovsko sodišče. Tako je razsodilo kasacijsko sodišče na splošni seji dne 16. februarja 1934.

d Nad 14.000 stanovanjskih sprememb je bilo v enem letu v Mariboru.

d Naš zunanji minister Jevtić obišče ta mesec turško prestolico Ankaro, da vrne obisk turškega zunanjega ministra. Istočasno obiščeta Ankaro tudi romunski in grški zunanji ministri.

d Zadnja številka »Treznosti«, lista, ki ga urejuje in izdaja narodni poslanec g. Pavlič in ki izhaja v Celju, naznanja, da bodo v kratkem izšli v posebni knjižici govori, ki jih je imel ob priliki zadnje proračunske razprave v skupščini.

d Dober svet je zlata vreden. V stiski in borbi za obstoj si šestokrat ljudje ne znajo pomagati, ker pozabljajo, da se v vseh zadevah človekoljubnega značaja lahko obrnejo na dobrodelno pisarno društva »Varstvo«, ki skrbi zlasti za siromašne otroke, jih oddaja dobrim ljudem v oskrbo in za svoje, namešča ukaželjne dečke in deklice kot vajence v trgovino in obrt, druge oddaja v primerne službe, odraslim posreduje za službe itd. Tudi vso družino se tu pa tam posreči spraviti do kruha v enem podjetju. — Vsakdo, ki bere to obvestilo, naj ljudem pojasni pomen društva. Gg. trgovci in obrtniki, ki iščejo vajence, in

Majhna prehlajenja, ki jih dobite pri Vašem dnevnem delu na prostem, lahko povzročajo razne bolezni. Vzemite tedaj že po prvih znakih svetovnoznane **ASPIRIN** tablete z Bayerjevim križem.

ASPIRIN

V. z. »JUGOFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas se regist. pod št. br. 437 od 10. I. 1934.

vsil dobri ljudje, ki bi sprejeli v cekrbo kako siroto, in vsi, ki nudite kako zaposlenje, ste naprošeni, da javite svoj naslov na: Dobrodelno društvo »Varstvo«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d Tudi lovski psi se lahko vozijo s tramvajem, vendar morajo stati s svojimi gospodarji na sprednjem stojšču, pa tudi vstopati in izstopati pri sprednjih vratih. Za morebitno škodo, ki bi jo pes napravil, odgovarja seveda gospodar.

d Mrax, ki je nastopil za nekaj dni v začetku aprila, je napravil v mnogih krajih precejšnjo škodo. Tako so v Mariboru in okolici prizadeti lastniki mareličnih in breskvinih nasadov, ki so se nahajali že v polnem razcvetu. Občutna škoda je tudi po vrtovih, kjer so že presadili občutljivo zelenjavo iz toplih gred.

d Prvi velesejem prirede lelošnje jesen v Belgradu.

d Ljubljanski šahisti so premagali belgrajske in si priborili s tem naslov državnega prvaka.

d Delovni čas v državnih uradih je od 1. aprila dalje določen takole: ob delavnikih uradujejo od 8 do 12 dopoldne in od 3 do 6 popoldne; ob sobotah pa od 8 zjutraj do 1 popoldne.

d Sprememba voznega reda. Zaradi spremembe uradnih ur pri državnih uradih v Ljubljani, odhaja krajevni vlak (rezerva) Zalog—Ljubljana pričenski z 9. aprilom iz Zalog ob 14.30, od Dev. Mar. v Polju ob 14.36 ter dospe v Ljubljano glavni kol. ob 14.45. — To spremembo voznega reda vsi prizadeti odobravajo in žele, da ostane za stalno. Kakor čujemo, namerava ravnateljstvo z majem uvesti pri rezervi še drugo spremembo voznega reda, to namreč, da bi rezerva, ki odhaja sedaj iz Ljubljane ob 12.46, odhajala že ob 12.20. S to spremembo bi bili zelo prizadeti številni dijak, ki imajo pouk do pol 13 in bi morali čakati eno in pol ure na redni vlak. Prosimo, da ostane v tem pogledu vse pri starem vsaj med šolskim letom.

d Jamo iz stare kamene dobe so ob prički gradnje banovinske ceste odkrili v Njivicah pri Radečah.

d Običajno velikonočno zborovanje Slomškove družbe se je vršilo v Ljubljani 5. aprila

Takole zvoni cerkovnik v stolpu cerkve »Notre Dame« v Parizu, ki je znana po Hugojevem romanu in po raznih filmih. Ta cerkovnik ne vleče več trdih vrvi, temveč potiska na električne gumbce, ki spravljajo v tek električno pripravo.

in je bilo dobro obiskano. Prvo predavanje je imel prof. dr. Anton Gosar »O stanovski ureditvi države«, drugo predavanje o »Državljan-ki vzgoji v naših šolah pa šolski upravitelj Peto Horn. Šolski upravitelj Grad Janko je vabil učiteljsko na protialkoholni kongres, ki bo v letošnjih počitnicah v Sarajevu.

d Novo skupščinske zgradbe dobimo. Gradbeno ministrstvo je zaključilo posojilo 45 milijonov Din pri Drž. hipotekarni banki. Ta znesek je potreben, da se dovršijo dela na novem parlamentu, ki ga doslej kar niso mogli dovršiti. Prvotno je bilo za dovršitev novega parlamenta določenih 60 milijonov Din, kateri znesek pa se je znižal na 45 milj. Din. Ker je posojilo že sklenjeno in ker so predračunske zneske že odobrila pristojna ministrstva, je sedaj gradbeni minister razpisal licitacijo, ki bo 30. aprila, in sicer za dovršitev gradbenih del, za katere je namenjenih 24 milijonov 618.470 Din. Nabava pohištva, vodovodna in kanalska dela se izvršijo pozneje. Rok za dovršitev del je določen do 1. oktobra 1935. Takrat morajo biti gotova vsa oddana dela. Ponudniki morajo položiti za ta dela kavcijo v znesku 1.230.000 Din, bodisi v gotovini, bodisi v vrednostnih papirjih. Če bi podjetje, ki bi dobilo razpisana dela, do 1. oktobra 1934 ne dovršilo predpisanih del, bo moralo plačevati vsakodnevno kazen v višini 25.000 Din.

d 20.000 južnih borcev bo korakalo. Prvo nedeljo po pravoslavnih velikonočnih praznikih se vrši v Skoplju proslava 20 letnice prihoda prvih rekrutov iz južne Srbije v srbsko vojsko. Takrat bo korakalo po skupeljskih ulicah 20.000 južnih borcev za osvobodjenje in ujediničenje. Pokroviteljstvo je prevzel Nj. Vel. kralj. Ker so po vseh južnih mestih ustanovljeni podobori za to proslavo, se računa, da se bo proslave v Skoplju udeležilo nad 50.000 ljudi.

d Na ljubljanskem letališču že urejajo vse potrebno za ponovno odprtje letalskega prometa med Ljubljano in sosednjimi mesti. Letalski promet se letos prične 1. maja. K prejšnjima dvema programima na Zagreb in Sušak se priključi letos še ena, namreč na Celovec. K dosedanjim letalom pa pride v Ljubljano še eno letalo, namreč nov »Spartan«, trimotorno letalo z 9 sedeži. Po zvezi s Celovcem dobi Ljubljana tako neposredno zvezo z Dunajem, Salzburgom, Monakovem, pa tudi iz Celovca s Trstom, Benetkami, Rimom in da-

lje. Ljubljanski trgovec bo mogel n. pr. v najkrajšem času priti v katerokoli poljubno avstrijsko, nemško, italijansko ali drugo zapadnoevropsko mesto. Upati je, da se bo razširil že letos letalski promet s Sušaka proti Dalmaciji, potem bo imela Ljubljana tudi letalsko zvezo z južnimi kraji ob morju. Morda dobi že letos Ljubljana neposredno zvezo z Dunajem in Trstom.

— Pri motnih prebavi, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok

NESREČE

d Kamniški vlak je povozil blizu Domžal do smrti 64 letnega Jožeta Znidarja, posestnika in trgovca s kožami iz Velikega Mengša. Tudi konja je ubilo.

d Požar za požarom. Gorelo je pri posestnikih Ivanu Stalnerju in Francu Nagliču v Krškem. — V vasi Brege pri Krškem so po ognju prizadeti posestniki Strgar Urša in posestnika Barbič Janez in Račič Anton. — Pri Sv. Marku pri Ptujju so uničili ognjeni zublji 7 gospodarstev, last Jožeta Kostanjeveca, Antona Zemljariča, Antona Kukovca in Marije Abran. — Trije požari so bili na Velikonočno nedeljo v širši mariborski okolici: v Jančevem vrhu je zgorela Vurcingerjeva viničarija, v sosednji občini je gorelo pri posestnici Mariji Herič, tretji požar je izbruhnil na Stari gori pri posestniku Koebeku. — Kozolec je zgorel posestniku Skornšku v Lokovici pri Sočanju. — Lepo hišo je uničil požar posestniku Debersku v Gaberskih pri Sočanju. — Ognjeni zublji so uničili gozdarsko hišo Windischgrätzovega nadlovca Binderja na Veliki Njivi pri Poljšniku. Zgorela so tudi druga stranska poslopja. — Iskra osebnega vlaka je povzročila gozdni požar v Sitarjevcu nad Litijo. Skode je okrog 4000 Din. — V Coetincih je zgorela hiša Jčžefa Močnika, pri Sv. Trojici pri

Na otoku Quessant ob zapadni obali Bretagne je navada, da žene, katerih možje ne morejo plačati občinskih davkov, gredo na roboto in tako plačajo davek.

Na rimskem letališču Monte Cello so se vršile v prisotnosti Mussolinija letalske vaje. Mussolini je pregledal razne priprave na letališču, preizkusil je tudi plinske maske.

Mariboru pa gospodarsko poslopje posestnika Vinka Perica.

Velik napredek v negovanju zob. Eden največjih sovražnikov zob je brezdomno zobni kamen — povzročitelj mnogih težkih obolenj. Zobni kamen se odpravi v večini slučajev z mehaničnimi sredstvi, kar povzroča bolečine in izgubo časa. Sedaj pa ima priljubljeni Sargov Kalodot v sebi dodatki sulforicinoleata po dr. Bräunlichu ter je dobil poleg svojih znanih odlik še eno naprečljivo novo svojstvo, t. j. da odpravi zobni kamen in prepreči, da se ne naredi nov. Pri tem niti najmanj ne oškoduje zob. Ta novi dodatek v Sargovem Kalodotu predstavlja velik napredek na polju negovanja zob.

RAZNO

d Romanje na Trsat o Binkoštih. Polovična voznina s posebnim vlakom, brezplačen izlet z latjo po morju na otok Krk. Prijave in vplačila se sprejemajo še do 25. aprila; pozneje se bodo oddajala le še rezervirana mesta, kolikor jih bo na razpolago. Romarski list »Preporoč«, kjer so vsa podrobna pojasnila, pošlje vsakomur zastoj: »Sveta vojska«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

d Za svoji se oddasta dve devetmesečni deklici. Pojasnila daje zavod za zdravstvo, zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ul.

d Karitativna zveza v Ljubljani (Marijanišče) prosi za priključitev dečka, 12—14 let starega, zdravega in pridnega, ki bi ga sprejela boljša hiša na deželi. Najraje siroto.

d Duhovne vaje za dekleta bodo na Mali Loki to pomlad samo še od 5. do 9. maja. — Marijin mesec vas vabi, da se prenovite v ljubezni do božje Matere in do njenega Sina. Pri glase naslovite na: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

d Romanje k Mariji Bistriški in izlet v Zagreb. Dne 2. in 3. junija bo priredilo Treznostno društvo »Jutranja zarja« iz Celja romanje k Mariji Bistriški in izlet v Zagreb. — Vozna cena za vlak iz Dolnje Lendave 40 Din; iz Ptujja 45 Din; iz Celja 45 Din, tja in nazaj. Udeležilo se bo romanja blizu 3000 lavantincev, posebno veliko kmetov, očetov in delavcev. Na romanju ne bo nihče užival opojne pijače. Hrvatje pripravljajo lep sprejem. Kdor se hoče romanja udeležiti, naj piše na naslov: Profesor Lojze Pavlič, Celje, poštni predal 1-06.

Za srce, ledvice, kamne, želodec, jetra, notranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naravna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisno brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. Kopališče in zdravilišče Slatina Radenci, Slovenija.

Nekaj o vojaški službi

V naslednjem navajamo nekaj navodil, ki bodo prav prišla onim, ki imajo opraviti z vojaškim službovanjem, zlasti onim, ki mislijo, da jim gre pravica do skrajšanega roka.

Vojaška služba traja pri nas za one, ki služijo tako zvani polni rok, pri mornarici in zrakoplovstvu 24 mesecev, pri pehoti, topništvu itd. pa 18 mesecev. Dijaki, ki niso napravili izpita za rez. častnika, služijo 14 mesecev. — Skrajšani rok 12 mesecev služijo pri zrakoplovstvu oni, ki imajo izpričevalo o izpitu v pilotazi ali za pomočnika zrakoplovnega mehanika. Samo 9 mesecev služijo oni, ki so napravili v kadru izpit za rezervnega častnika. Bogoslovci služijo 6 mesecev.

Pri odmerjanju raznih olajšav v vojaškem službovanju se upošteva družinsko stanje v času, ko so rekruti spoznani za sposobne.

Navajamo nekaj primerov, ki naj za posamezne slučaje pokažejo, kako se odmerja doba vojaškega službovanja:

1. V družini je samo oče (stari oče ali stric), star 59 let ali mlajši, rekrut je prvenec in ima skrajšani rok. Ako je oče (stari oče, stric) nesposoben za delo ter plačuje neposrednega daveka 120 Din ali manj, je rekrut kot hranilec oproščen. Ako plačuje več daveka kakor 120 Din, služi skrajšani rok. Prvenec je najstarejši mladenič, ki je prvi dorastel za nabor v družini, ker so starejši mladeniči v družini pomrli, se oddelili v zakonskem roku in na zakonit način ali pa jih sploh ni bilo. V času nabora ima lahko ali ne očeta. Ako mu je oče umrl, a živi še stari oče (stric), potem je on tega prvenec.

2. Družina: samo oče (stric ali ded), ki je star 60 let ali več, neposredni davek je 120 Din ali manj, rekrut je hranilec in je oproščen službe.

3. Družina: samo oče (stric ali ded), ki je star 60 let ali več in plačuje neposrednega daveka več kot 120 Din, rekrut je prvenec in služi skrajšani rok.

4. Družina: od starejših članov družine rekrutovan samo oče (stric ali ded), ki ima 59 let ali je mlajši, rekrut pa ima mlajšega brata od 17 do 19 let, potem je rekrut prvenec in služi polni rok. Ako je oče (stric ali ded) nesposoben za delo, služi rekrut kot prvenec skrajšani rok ne glede na višino daveka.

5. Družina: samo oče (stric ali ded), ki ima

59 let ali manj, ter mlajši brat od 15 do 16 let; rekrut je prvenec in služi skrajšani rok. Ako bi za časa prvenčeve službe mlajši brat dopolnil 17 let in bi oče (stric ali ded) ne dopolnil 60 let, mora rekrut služiti polni rok; ako bi pa oče (ded, stric) v tem času dopolnil 60 let, pripada rekrutu skrajšani rok.

6. Družina: oče (ded, stric) star 60 let ali

več, in mlajši brat od 17 do 19 let; rekrut je prvenec in služi skrajšani rok.

7. Družina: ded ali stric, 59 let starosti ali manj, oče pa na primer 40 let, oba sposobna za delo. V tem primeru so ugodnosti sledeče: a) ako oba, to je ded (stric) in oče nista služila polnega roka, služi rekrut kot prvi v družini polni rok; b) ako je eden od njiju, n. pr. ded (stric) ali oče nesposoben za delo, gre rekrutu skrajšani rok; c) ako sta oba nesposobna za delo in ne plačujeta neposrednega daveka nad 120 Din, služi rekrut skrajšani rok; d) ako plača neposrednega daveka 120 Din ali manj in je sposoben za delo kot pod c), se smatra rekrut za hranilca. V vseh teh primerih se mora razumeti, da ni v družini sposobnih mladeničev od 17 do 19 let.

8. Družina: ded (stric) 60 let ali več, oče pa na primer 40 let. V tem primeru so ugodnosti sledeče: a) ako je oče sposoben za delo, pripada rekrutu skrajšani rok; b) ako je oče nesposoben za delo in znaša neposredni davek čez 120 Din, pripada rekrutu zopet skrajšani rok; c) ako je sposobnost očetova kakor pod b) in znaša neposredni davek 120 Din ali manj, je rekrut hranilec. Tudi tukaj se smatra za primere pod b) in c), da ni v družini sposobnih mladeničev od 17 do 19 let.

9. Družina: samo mlajši brat (brat) rekrutov od 17 let ali več; rekrut je prvenec in služi skrajšani rok.

10. Družina: samo starejši brat rekrutov izpod 60 let, sposoben za delo, rekrut služi polni rok. Ako je brat nesposoben za delo in znaša neposredni davek čez 120 Din, pripada rekrutu skrajšani rok. Ako pa se plačuje neposrednega daveka 120 Din ali manj, je rekrut hranilec.

11. Družina: samo ženske in moški izpod 17 let; ugodnosti so sledeče: a) ako se plača neposrednega daveka več kot 120 Din, služi rekrut skrajšani rok; b) ako znaša neposredni davek 120 Din ali manj, se odloži rekrutu služba skrajšanega roka, dokler za njim najstarejši moški ne dovrši 17. leto. Toda to odlaganje traja lahko samo, ako dopolni ta najstarejši moški 17 let do rekrutovih 25 let, v nasprotnem primeru se rekrut osvobodi kot hranilec. —

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Delo na polju je naporno

Naporno je pa tudi pranje. »PERION« pralni prašek Vam to delo olajša.

Zabtevnajte ga pri Vašem trgovcu, ki Vas bo rad postregel. Vaše perilo bo po pranju snežnobelo in še bolj trpežno.

V vsako hišo Domoljuba!

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

V onem trenutku, ko je Gilbert spoznal nevarnost in težavo rešitve, se je začel ozirati okoli sebe, da bi našel kaj, s čimer bi rešil ženske iz nevarnosti; v taki obupanosti mu je bila vsaka izgubljena minuta neizrečeno dolga. Zraven njega je stal molče njegov oproda Dunstan; očividno se ni dosti zmenil za to, kaj se je godilo, samo njegov mrki in mirni obraz je bil nekoliko bolj odločen in pozoren kot po navadi; in dasi so njegove nekoliko stisnjene nosnice pričale o notranjem nemiru, tega skoraj ni bilo opaziti. Gilbert je vedel, da se mu je na obrazu izražala velika prestrašenost, in ko je zamen poskušal, da bi našel pomoč, ga je nenavadna hladnokrvnost njegovega oprode kar vznemirjala.

»Tukaj stojš,« je rekel Gilbert nekoliko osorno, »kakor bi ti ne bilo kar nič na tem, da mora tam v gneči tristo najlepših in najpogumnejših francoskih žensk najti svojo smrt in da mi Angleži ne moremo ničesar storiti, da bi jim pomagali.«

Dunstan je vzdignil oči in pogledal svojega gospodarja, ne da bi vzdignil glavo.

»Meni ni tako vseeno kot kralju, gospod,« je odgovoril in samo z enim prstom pokazal proti gruči dvornikov, v kojih sredini se je prav razločno videl mrzli, blede obraz kralja. »Francoska mu lahko pogine tik pred očmi,

samo da bi molil namesto, da bi vzdignil roko za življenje drugih.«

»Midva prav tako ne moreva pomagati kakor on,« je odvrnil Gilbert skoraj srdito in se nemirno premikal v sedlu, ko je čutil, da ne ve, kaj bi storil.

Dunstan ni takoj odgovoril; nervozno je z ostrimi zobmi grizel eno stran spodnjih ustnic. Iznenada se je sklonil in pobral nekaj, ob kar je zadela njegova noga. Gilbert se ni zmenil zanj.

»Želite odvrniti množico drugam, da nastane prostor za kraljico?« je vprašal.

»To je, da,« Gilbert je vprašajoče pogledal oprodo, dasi mu je bil glas osoren in malone srdit. »Saj vidiš, da ne moremo narediti pota skozi množico,« je pristavil in zopet zrl nemo pred se.

Dunstan se je mirno nasmehljaj.

»Stavim svoje življenje proti novemu jopiču, da lahko naredim, da se bo ta množica začela sukati kakor vrtavka,« je rekel. »Pri- znam pa, da vi tega ne morete storiti, go- spod.«

»Kako to, da ne?« je vprašal Gilbert in se pri tej priči sklonil, da bi bolje slišal. »Kaj moreš in znaš storiti ti, kar bi jaz ne mogel?«

»Nekaj, kar ne bi mogla plemenita kri nikdar storiti,« je odgovoril oproda nekoliko bridko. »Ali dobim nov jopič, ako rešim go- spico Beatrico in — francosko kraljico?«

»Dvajset! Vse, kar hočeš! Samo hitro naredi — —«

Dunstan se je zopet pripognil in pobral nekaj izpod nog.

»Samo preprost človek sem,« je rekel, ko je stal zopet pokonci, »vendar lahko tvegam svoje življenje za žensko kakor vi; ako pa se mi posreči, bi rajši dobil kak meč kakor kos nakita.«

»Dobiš še vse več nego to,« je odgovoril Gilbert in spremenil glas. »Toda ako zares veš, kako bi jih rešili, ravnaj, za božjo voljo, hitro; skrajni čas je že.«

»Z Bogom, gospod.«

Gilbert je čul te besede; med tem pa, ko so mu še vedno zvenele v ušesih, se je Dunstan pomešal med oprode in viteze in se mu izgubil izpred oči.

Ni še minula ena minuta in že se je divje vpitje razlegalo po zraku, srdite besede, ki so jih tisoči morali slišati, in tudi ako se ne bi venomer zopet ponavljale.

»Kralj nas je izdal! Kralj je izdajalec križat!«

V istem trenutku je kamen odletel iz gotove Dunstanove roke in zadel kraljevega konja med očmi. Visoko se je vzpel bojni konj; preden pa je bila njegova glava v prvotni legi, je Dunstanov divji krik iznova pretresal ozračje in drugi kamen je zadel kralja samega ravno v prsi, odkjer je odletel v sedlo in odtod na tla.

»Kralj je izdal nas vse! Izdajalec! Izdajalec! Izdajalec!«

Nikdar ni bilo prestrašene množice, ki ji je vpadlo srce zaradi neke nerazumljive slut-

PO DOMOVINI

„Klerikalizem“

Povodom pisave zagrebskih »Radniških novina« in ob priliki napada poslanca Kovača v narodni skupščini na »klerikalizem«, priobčujo sarajevski »Katoliški tednik« sledeče:

»Pa kaj je to, klerikalizem? Moral bi biti režim, kjer vlada duhovščina nad narodom in nad vsem njegovim življenjem. Duhovništvo si je prisvojilo oblast tudi v svetnih zadevah in zdaj caruje in pašuje po mili volji, kakor ono hoče...«

Vprašanje je, ali je tak klerikalizem sploh kdaj obstojal. Končno je glavno, da ga danes ni. Nikjer, a najmanj pri nas. Naši škofje ne drže svojih rok v druge vrste ljudje so, vsaj izgleda tako, bolj gibčni v tem poslu, seveda, če smemo verjeti tistim, ki pišejo časopise, in temu, kar pripovedujejo.

Pri premo- govinih in gozdarskih podjetjih, kjer nekaterim »rožice cveto«, ni »popovce«, ampak boljši »veščaki« od njih. Propadle banke, ki so poirle narodu milijone, niso bile pod »farskim« protektoratom. Še noben ni prišel, da se pokloni klerikalizmu prej, ko

Nismo se duhovniki zabarikadirali ne v parlamentu, ne na vseučiliščih, pa tudi ne na visokih upravnih mestih, ne v in avtomobilih.

Največ nas je po vaseh, kjer ni ne ceste in ne avtomobila. Tisti, ki strahujo »klerikalizma«, naj nam najprej pokažejo, kateri izmed naših duhovnikov so si pridobili bogastvo in lepo službo s svojim »klerikalizmom« in z uporabo vere v sebične in posvetne cilje.

„Pazite, Rim se širi“

Te dni so priobčili belgrajski časopisi vest o ponevrbah in sodbi nekega Hranislava Tomića. Ze prej je bil obsojen na 15 let težke ječe, ker je ubil svojo ženo. Obtožen je bil dalje radi nasilja nad enim dekletom. Pozneje je osnoval »zavod za versko književnost«. Naročnike svojih malih knjižic je zavaroval za življenje od 5 do 150 tisoč dinarjev. Tvrđko »Hromost« je ogoljufal za 10.000 Din. Poleg tega je izdeloval potvorne krstne liste in »zagrešil« še celo vrsto drugih kaznivih dejanj. Sodišče ga je obsodilo na 3 mesece zapora. Državni tožitelj je podal radi preizkušnje kazni ugovor. Ta Hranislav je izdal lani knjižico »Pazite, Rim se širi«, v kateri ostro napada papeža, katoliško Cerkev in sv. Antona.

k Za mesec majnik pripravljamo cerkvenim pevskim zborom »Majnik« pesni. Štiri Marinec pesmi za mešani zbor z orglami. Zložil dr. Fr. Ks. Lukman. Založila Družba sv. Mohorja v Celju. Cena partiture za ude Din 9, za neude Din 12. Posamezni glasovi za ude Din 3, za neude Din 4.

Iz zagrebiške torbe (Zagreb)

To pot najdete v tej zagrebiški torbi »Glasbeno Maticco« iz Ljubljane. Ni to matica, kost. Takole 200 slovenskih pevcev, pravijo, da najboljših, bomo čuli v nedeljo 15. aprila od 6 zvečer, ko bodo priredili v zagrebiški stolnici cerkven koncert. — Te dni nas je burja malo prevetrila. Ženske so skušale, da klobuk vedno da dobiček! Kar odnesla ga jim je burja. Pa ni imela težkega dela, ker imajo sedaj klobučke samo na uho prislone. Je pa »opopodna« imela zato večji opravke, da ga je »opopodila«. Da, burjo smo imeli, pa sonca tudi, da je bilo veselo in pomlad je že kar razpolo zeleno streho vsepovsod. Vsakovrstnih saloni in motovince se dobi na trgu kolikor hoče. In bolj je začelo pa zmanjkovati. Po 6 Din je komaj dobe. So pomaranče kar ceneje. In jajca? Nič nisi dražja kot čebula, ki je za tri dinarje cel hrvaški cent. — Zagrebiški sejem je pred vrati. Vrši se konec tega meseca. Zložana železnica, zložan tramvaj, teatros in cirkusov vsake sorte. Kar pečeno piško v torbi kruh je v Zagrebu poceni, pa se bomo videli. — Skoraj neopazeno se je pomaknila v predlost triletnica, ko se je na belo nedeljo pri vršila za Slovence služba božja pri sv. Roka. Trdi in počasni so bili početki, pa je sv. Roka lepo napredoval, tako da nam je danes leva trikrat premahnen. Komaj za 500 ljudi v največji stiski bi imelo prostora, a naroda se ne bere, da je ves grič poln. No, pa znamo la tudi znanj cerkve prav pri nati — kadar prostora v cerkvi.

Alli so pljučne bolezni ozdravljive!

S tem važnim vprašanjem se bavijo vsi, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrvčkov, zastarelem kašlju, zasledenju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa do sedaj še niso našli zdravlila. Vsi taki bolniki dobe od nas:

popolnoma brezplačno knjigo s slikami,

ki jo je napisal dr. med. Guttman, hvali sed-odrasli zaveda za finančno, o temi »Alli so pljučne bolezni ozdravljive«. Da omogočimo vsakemu takemu bolniku spoznanje njegove bolezni, smo se odločili, da izdamo knjigo brezplačno, odpovedi to knjigo vsakemu razstavi in polikliniki, ki jo želi. Napisal je dr. med. Guttman, Berlin.

Din 1934 s točnim naslovom: GUTTMANN & Co., BERLIN 335 Mühlentrasse Nr. 25-26.

Odobreno od ministrstva socialne politike, sanitetsko odeljenje S. Br. 2436 od 12. XII. 1933

uje poraza, v katerem bi bili tudi oni izgubljeni, da se ne bi oprijeli zoper svoje vodje klica: »Izdajalec!« Preden se je bil Dunstan oglašil, se je podal med ljudi, ki ga niso poznali niti po imenu niti po obrazu; in drugi kamen se ni dosegel svojega cilja, ko je že krenil v drugo smer molče, s stisnjenimi ustnicami in pozorno se odirajoč naokoli. Opravil je svoje delo in je vedel, kaj se mu je utegnilo zgoditi, ako bi ga pozneje spomnili. Toda nikdo se ni zmenil nanj. Hrup se je sedaj obrnil z vedno bolj naraščajočo silo proti kralju in mnogo jih je bilo, ki bi ga kamenjali in raztrgali na konce. Bilo je pa tudi mnogo drugih starejših in hladnokrvnejših moči, ki so se zbrali okoli njega, pripravljeni, da z golim mečem branijo svojega gospodarja in vladarja. Kakor bi trenili, so bili bežedi Nemci pozabljeni in kralj in njegova vojska, pomen vse svete vojne in krize samega; na vse so pozabili močje ob upor na eni in obrambi na drugi strani. Ogromna množica ljudi se je, potiskana od padaj stopečih, valila naprej ter prisilila kralja in one, ki so mu stali ob strani, da so zamaknili na višje ležeč kraj. V strašni stiski in skorej brez upanja, da bi mogla rešiti svojo meho četo, je kraljica čula novi daljni hrup in se začutila, kako je pritisk na eni strani odjenjal. Beseda »izdajalec« je letela od ust do ust kakor hiter odmev, pozvrljena popet in zopet, vrlasih erdita, vrlasih neverjetno, toda venomer pozvrljena zopet in zopet, dokler skorej ni bilo enega moča med

vsemi sto tisoči. Jegar ustnice ne bi izpregovorile zmenjenih besedi. Eleanor je videla, kako so se kralj in njegovi spremljevalci z golim mečem v roki premikali sredi klopiča. Slušala je živijo besedo, in zaničljiv, strog pogled je bil za nekoliko časa v njenih očeh. Zavedala se je, da je bila obdolžitev kriva, da je bila preveč prazna, da bi imela količkanj pomena za postenjak; toda zaničevala je svojega soproga samo zaradi tega, ker mu je kakšen blaznež mogel zalutati tako besedo v obraz. In zaradi moči in posestev, ki so bila mnogo večja od njegovih, in zaradi velike priljubljenosti med ljudstvom, kakršne si on nikdar ni mogel pridobiti, je v svojem srcu zrla nanj kot na zaničevanja vrednega kraljiča, ki je bila poroka z njim njena najbolj bedasta pogreška. In postavila si je bila za cilj svojega življenja, da se ga iznebi, ako le moge.

Nekoliko časa je zrla preko morja glav, ki so se je začele odmikati. Njen konj se je sedaj malo umiril, ker je bilo vedno prostora in je bil dobre črde; konji nekaterih dvornic pa so se vedno udarjali s kopiti in se vpegnjali, dasi so bili tako na tesnem skupaj, da so si mogli le malo škoditi drug drugemu. Videla je, kako so si vitezji delali pot h kralju in kako so se jim množice pešcev ustavljale in vedno glasneje ponavljale smarno besedo. Pa dasi je zaničevala kralja, jo je silni plemiški ponos nasproti druhal skorej mučno pretresel, in obraz ji je postajal, ko je začutila prvo v svojem grlu.

Zdaj je bilo dovolj prostora; množice so drle proč od nje, se širile kot reka, se razdelile ob griču, kjer so naletele na meho težov, in hitele po levi in desni ob jezerskem bregu. Kraljica se je ozrla nazaj, da bi videla, katere dvornice so ji najbližje; urla v svojo zastavonošo Ano, ki je imela mnogo truda s svojim vzpenjajočim se konjem. Tudi za njo je jedila Beatrika na iskren ograven konju, ki je bil sicer prevelik zanj, a ga je očitvidno vodila z nenavadno lahkoto; bila je mirna in bleda; njena majhna, drobna postava je bila v oklepa, ki ni bil videti močnejši kot srebrna ribiška mreža; njeno postavo je deloma zakrival vihrajoč olivkasto zeleni plašč z rdečim križem na ramih, na lahki jeleli deladi pa je nosila srebrne golobje peroti.

Oči dvornice so se srečale z Eleanorinimi zafarele. Kraljica desnica se je prikizala z raku in visoko je zavihtela sulico; hkratu je zamakala konja na levo, se obrnila z glavami bolj nazaj ter zaklicala njim, ki so bile za njo. Francozinje! Druhal je napadla kralja — Naprejte!

Trenutek pozneje je iskri arabci dirjali naravnost proti množici; Eleanor se ni vovla ozrla nazaj; sulico je držala pred seboj neko liko prividnjenjo. Tik za njo je jedila Ano, drog zastave ji je počival na stremenu, rdeča pa je imela vtičnjeno skico jermensko stiz, ko zastave tako, da je imela oboje roki prosti. Vuravnana je sedela v sedlu, ko je njo konj bil v največjem diru, z iztegnjenimi vratom, široko odprtimi nozdrvi. Za njo je Be-

† Jakob Draksler. (Dol pri Hrastniku.)

V petek 6. aprila so bila v naši fari polja prazna, čeprav je bilo tako lepo pomladansko jutro, kakor se nobeno leto. Tudi v cerkvi je bilo ta dan več ljudi, kot marsikatero nedeljo ali praznik. Spremljali smo k zadnjemu počitku vrliga moža stare korenine Jakoba Drakslerja, ki je bil spoštovan daleč naokrog kot vzor poštenega slovenskega in krščanskega kmeta. Pokojni je bil celo življenje ponizen, skromen in delaven kmetič, ki se ni nikoli silil naprej, razen pri delu za čast božjo in pri izkazovanju del usmiljenja svojemu bližnjemu. Čeprav ni bil javni delavec, ga je vseno poznalo in rado imelo deset lara naokrog. In ko je pri odprtem grobu jemal od njega slovo Anton Brinar, so bili solzni tudi oni, ki jim Tomčev stric ni bil v sorodu. Pokojni je bil desna roka traktatnemu župniku, ko se je gradila župna cerkev. On je organiziral vsa romanja, odkar pomnimo, on je spremljal k večnemu počitku tisoče faranov in znal z v erce segajočo besedo tolažiti preostale. Svoji veri, narodu in kmečki grudi je ostal zvest celo življenje. — Bil pa je ta dan tudi praznik: Ob njegovi smrti se je namreč pokazalo, da naše kmečko ljudstvo še zna ceniti in spoštovati ljudi in delo, ki ga svet ne obesa na veliki zvon. — Bog daj rajnemu večni mir!

Smrt.

(Prevoje.)

Dne 7. aprila smo spremili na zadnji poti oče naših neposrednih otrok Jožeta Zajca iz Prevoje, p. d. Šeraka, ki je umrl v najlepši moški dobi 39 let. Bela žena ni prišla nepričakovano, saj je bolehal že več let na pljučih. Zdravniki so v bolnišnici poskušali vse, da bi ga rešili, a vse je bilo zaman. Rajni je bil dober mlekár kakor tudi izvrstan čebelar. Večni mir in pokoj njegovi duši, njegovi ženi-vdovi pa želimo pomoči od Boga, da bo mogla prav vzgojiti svoje otročiče!

Regulacija Sajevea.

(Dolenja vas.)

Kakor hitro so poskušali z regulacijo Sajevea, smo opozorili poklicane ljudi, kakšna nevarnost lahko nastane ob povodnjih za naša polja, ako se odpre pot novemu vodovju na naša njive in travnike. Nedavno je bila vodoprajna obravnava na licu mesta, katere se je udeležilo nad sto mož, ki so pokazali, kako važna zadeva je regulacija za našo dolino. Komisija se je

trika kakor pero v vetru drvela na svojem velikem rjavem Ogru, ki je dirjal kakor vihar nazaj položenimi ušesi in rumenkastimi mladimi zobmi, ki jih je kazal pod drhtečimi ustnicami. Izmed vseh tri sto dvornic jim ni sledila niti ena. Ostale ali niso razumele kraljičinega povelja ali ga niso slišale, ali pa niso mogle brzdati svojih konj ali so se zbale. Te tri ženske pa so jezdile proti druhalu, ki je bila zdaj kakih štiri sto korakov daleč.

Jezdile so naravnost naprej, ne da bi vedele in se pobrigale za to, da so bile same, ter se zavedale, kako malo premorejo tri ženske proti tisočem. Toda ljudstvo je čulo peket velikih dveh konj, udar kopit lahkega arabea pa je odmeval tako hitro in neprestano, kakor prsti plesalke, ki udarja po tamburini. Na potne oči se je oziralo nazaj, da bi videle, kdo jezdil tako urno, in tisoči so obrnili glave, da bi doznali, zakaj so se drugi ozirali. Ko so pa ugledali kraljico, so pritiskali na levo in desno in ji delali prostor, deloma iz spoštovanja do nje, še bolj pa iz strahu za samega sebe. Daleč gor na dvigajoči se planjavi se je skup poлег prav tako hitro kakor se je bil začel; vojaki so se osramočeni umikali in mnogi so si skušali zakriti obraz, da jih ne bi bili spoznali. Veletok človeških bitij se je razdelil pred hitro jezdječimi ženskami kakor se razprši pred severozapadnikom pozimi gora oblakov, in kraljičin balec je hitel kakor svetlobni žarek med dolgimi omahujočimi črtami živih obrazov in lesketajočega orožja.

Kraljica se je zaničljivo ozirala na vse

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. Šest do dvanajst-tedensko zdravljenje s „Planinka-zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodeca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in bolezni jeter. „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavočkih po Din 20—, a proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 Reg. sub Sp. br. 163 od 9. 11. 1933

lahko na lastne oči prepričati, da so naše zahteve upoštevanja vredne. Bila je ravno poplava. Inženjerji so osupnili, ko so videli množine vode. Dosegli smo toliko, da je komisija odločila, da se Sajevec ne sme regulirati brez izdatne pomoči za naša polja, da se tu onemogočijo povodnji. Tako smo tudi mi trdili. Z regulacijo je treba začeti spodaj pri Mozlju, da bo imela voda kam odtekati, ne pa obratno. Naš mladi g. župan Hribar, ki je krepko zastopal interese svojih občanov, zasluži vso pohvalo.

Občinski dom.

(Ježica pri Ljubljani.)

V nedeljo 8. aprila je večina našega občinskega odbora sklenila, da kupi Bergantovo hišo iz Stojice, v katero naj bi se preselili v teku enega meseca občinski uradi. Proti nakupu je glasovalo devet odbornikov, katerim se omenjena hiša ne zdi primerna za občinski dom predvsem iz treh razlogov: 1. ker leži malone na robu občinskega področja, 2. ker prostor, na katerem stoji, ne nudi nikakršnih možnosti za povečanje doma, in 3. ker je predraga. Večina občanov ne odobrava nakupa in bo vložena, kakor čujemo, zoper nakup pritožba.

Osnutek občinskega proračuna.

(Sv. Križ pri Ljuti.)

Dne 27. marca je imela občinska uprava pod županovim predsedstvom sejo, na kateri je sprejela osnutek občinskega proračuna za tekoče leto. Stroški so sledeči: županu, tajniku in slugi bodo plačali 21.300 Din, za potnine občinskih organov

1000 Din, za občinske pisarniške potrebe 1500 Din, nagrada občinskemu blagajniku 2000 Din, občinskimi svetovalecem 1000 Din; skupaj bo torej porabil občinski aparat 26.800 Din. Sprejel se je v celoti proračun šolskega odbora, ki znaša za šolo Sv. Križ 19.026 Din, od tega odpade za šolo v Čatežu 1455 Din. Potrčil in sprejel se je tudi proračun za šolo na Dolah, ki znaša 16.319 Din, od katerega odpade za šolo v Št. Jurju 3177 Din. Skupaj znaša šolsko breme 35.345 Din. Občinske ceste, pota, mostovi so pa v naši občini po mnenju občinskih očetov v dobrem stanju. Za vzdrževanje istih so določili le 100 Din.

Gospodarske vesti

(Št. Jošt nad Vrhniko)

Kakor lansko leto, tako se je tudi letos vršil pri nas gospodinjinski tečaj, ki je bil dne 25. marca z razstavo ročnih del iz te šole zaključen s prav lepim uspehom. Tečaj je obiskovalo osem deklet. Vodila ga je g. Krkoč. — Tukajšnja Kmet. nab. in prod. zadruga, ki je do zadnjega časa poslovala kot podružnica Kranjskega kmet. društva, je začela samostojno poslovati. Za poslovanje je nastavljen tajnik tuk. posejilnice g. Žakelj Jakob, od katerega pričakujemo, da bo vodil našo mlado zadrugo preko vseh ovir v dobrobit in splošno zadovoljnost naše okolice. Kolikor slabše čase doživljamo, toliko bolj nas kliče potreba po združništvu. Kmetje! V združništvu je vaša rešitev! Je ključ veliki Slovenec rajni dr. Krek. In ta klie, naj tudi za nas ne bo glas vpijočega v puščavi.

strani, ko je divjala kot vihar, in zavest moči ji je umiril ušaljeni ponos. Še vedno so se odpirale vrste in še vedno je ona jezdila dalje. Toda pot, ki so ji jo naredili, zdaj ni vodila naravnost proti kralju. Množice so bile gostejše in ljudje so se umikali, kakor so se pač mogli; jahačke so morale slediti odprti poti. Izenada pa je bilo pred njimi konec pota in sicer prav tam, kjer je valjujoča pokrajina padla v kakih štirideset čevljev globoki strmini naravnost navzdol k jezeru. Poslednje glave množice, ki so stale blizu tega prepada, je bilo ob bledem obzorju razločno videti. Kraljica ni mogla videti jezera, zaveda pa se je, da jo je tam na robu čakala smrt. Njeni dve spremljevalki ste se ozrli preko nje in tudi spoznale, kaj jih čaka.

Eleanor je mirno potegnila desno stran uzde, da ne bi pripravila spremljevalki v nevarnost, se uprla v globokem sedlu nazaj in na vso moč potegnila vajeti. Njen vranev, vajeta njene roke, bi jo bil ubogal; s tem bi mogla tudi ustaviti velikega Beatrinega Ogra, kajti njene roke so bile močne kot bi bile moške; arabea pa je bil vajen samo arabske uzde in globokega božajočega arabskega glasu; pri prvem nategljanju okrutne francoske brzde pa je konj vrgel glavo kvišku, jo obrnil v stran, ujel jeklo med svojimi zobmi ter s podvojeno hitrostjo zdiral naprej. Eleanor je zaman poskušala zasukati konja v stran.

Kraljica je prebledela, vendar so bile njene ustnice in oči mirne, ko so zrle smrti v obličje. Za njo je Oger v strašnem diru metal

pesak in prst visoko v zrak; Beatrine drobnе roke so bile ob neprestano udarjajoči uzdi, podobne belim mušicam, v njenih očeh pa je bil brezupen pogled, podoben skoraj smrtnemu nasmehljaju. Samo močna ženska iz juga je očitno še vedno brzdala svojega konja, zmanjšala njegovo hitrost in zaostala nekoliko za onima dvema.

Spričo velike nevarnosti je množica utihnila in skoraj dihati ni upala; mnogi možaki so prebledeli, ko so videli ta strašni dir. Toda nikdo se ni ganil.

En hip, dva hipa, trije hipi, in v vsakem hipu dva koraka; divji peket konjskih kopit je oznanjal konec življenja treh žensk. Dir je mogel trajati le še toliko časa, da bi človek lahko štel do deset.

Gilbert Warde je izpočetka skušal priti bliže h kralju, kmalu pa je uvidel, da ni potrebno, ker je bil že sredi plemenitašev in viteзов. Radi tega se je obrnil nazaj, da se z nekaterimi najbližjimi možaki postavi proti množici; s ploščino svojega meča je odbil nekoliko udarcev z meči, ki so jih nekateri potegnili. Ranil pa ni nikogar, kajti vedel je, da je bilo vse zgolj blaznost, ki mora kmalu jenjati in ki jo je treba odpustiti.

Prodajamo na obroke
Izredne posnetke za mleko!
Sprejememo potnike!
Vega Separator počini predal 500
Ljubljana.

RDEČA NEVARNOST

(Nadaljevanje.)

Klaverno življenje je pa živel zadnjih deset let zmerno komunistično, to je socialistično gibanje. Obdržalo se je prav za prav le v Sloveniji in nekoliko tudi v Vojvodini ter na Hrvaškem, toda še tu je životalo brez prave vsebine in sodobnega programa. V Sloveniji so onemogočali njegovo notranjo konsolidacijo zlasti neprestani notranji spori, po večini osebnega značaja in pa stalna breznačelna ljubimkanja s svobodomiselnimi kapitalističnimi skupinami.* To je delavstvu moralo ubiti vsako vero v iskrenost gibanja, ne glede na to, da je čas že davno prehitel zastarele marksistične programe, ki preživljajo danes usodno krizo po vsem svetu. So pa vendarle tudi pri nas še tisoči ponizanih in razžaljenih, katerim je marksistični komunizem vseh smeri vključno propadanju marksističnega gibanja še vedno nekaka blagovest, od katere pričakujejo odrešenje iz sedanjih stisk in bede. Ali jo jim res more kdaj nuditi? Poglejmo!

II.

Komunistična Rusija.

Kar smo povedali doslej o komunizmu samemu, so bili le programi, načrti in stremjenja. Zavladal je le, kakor smo videli, spomladi l. 1871. za tri mesece v Parizu in uvedel tam pravo krvavo strahovladno. Če so nasprotniki komunističnega gibanja pozneje kdaj očitali marksistom, da odklanjajo »komunistični družabni red«, kakršnega so v praksi pokazali tedaj v Parizu, so ti ogorčeno zavračali tak način kritike, češ, da tam niso viadali resni komunisti, temveč navadna drhal, pravi komunistični družabni red, kakršnega zahtevajo resni marksisti, pa da bo prinesel srečo, zadovoljstvo in blagostanje vsej človeški družbi. O programih, zlasti gospodarskih in socialnih, je vendar res težko razpravljati, dokler se ne uresniči, ker pomenjajo navadno le ugibanja, zato je bilo tudi o bodoči komunistični državi težko govoriti, dokler nismo dobili njenega resničnega vzorca. Sedaj ga imamo. Celih osemnajst let že vlada komunizem neomejeno in neovirano v neizmerni Rusiji, ki obsega eno petino zemeljske oble, šteje nad 160 milijonov prebivalcev in vsebuje neizčrpne naravne zaklade ter bivše žitnice vse Evrope. Torej dovolj dolga doba, dovolj velika površina in dovolj močni gospodarski pogoji, da je mogel komunizem tudi v praksi točno pokazati, če samo kaj zna in hoče, temveč tudi posledice svojih resničnih hotenj. Če si hočemo tedaj ustvariti o komunizmu in komunističnem družabnem redu jasno sliko in sodbo, je neobhodno potrebno, da se sedaj še podrobno ozremo na življenje in delovanje te velike uresničene komunistične države.

1. Revolucionarna misel v Rusiji.

Rusija je neizmerna ravnina. Velikanske razdalje in skromna prometna sredstva so ustvarila narodu, ki tam prebiva, neko skrivnostno naravo, ki se je že od nekdaj izražala n. pr. v sanjarskih verskih izrastkih. Ko so se Rusi v XV. stoletju otresli dolgotrajnega mongolskega jarma, so mu stoletja vladali absolutistični in reakcionarni carji s plemstvom, s koruptivnim uradništvom in z na pol izobraženim pravoslavnim duhovništvom. Večina zemlje je bila last plemstva, kateremu je kmet tlačanin. Lastne zemlje je imel kmet razmeroma malo in še velik del te je bila skupna last sronj, tako zvani »mir«. To skupno zemljo so si kmetje

* L. 1929. je z razpustitvijo vseh političnih strank v naši državi prenehalo tudi vse socialistično politično gibanje. Poleg strokovnega »Delavca« se je pa vendarle ohranil do danes politični tednik »Delavska politika«, ki skuša obdržati marksistično misel živo. L. 1933. so razni stari marksistični prvaki na pobudo dr. Z. Topalovića po vsej državi začeli vnovič razmišljati tudi o ustanovitvi nove marksistične politične stranke. Najmočnejšo oporo ima pa marksizem že ves čas v »Delavskih zbornicah«.

v določenih rokih razdelili v obdelavo in užitek. Ljudska izobrazba je stala na najnižji stopnji in kmet, ki je tvoril ogromno večino neizmerni države, je živel kaj bedno življenje. Lakote so bile na dnevnem redu, dočim se je udajalo bogato plemstvo vsemu razkošju. Po veliki zmagi nad Napoleonom l. 1812., ki ga poprej ni mogla ugnati vsa Evropa, so bili vladajoči krogi s carji na čelu še bolj prepričani, da je absolutizem za Rusijo najprimernejša oblika njenega notranjega ustroja, vendar je prišlo rusko izobraženstvo tedaj prvič v tesnejši stik z zapadno Evropo in njenimi svobodnimi idejami. — Dočim sta v prvi polovici preteklega stoletja že po vsej Evropi zmoglavno prodirala liberalizem in demokratizem, je pa v ruski vladajoči družbi še bolj rastla mržnja proti ognilemu zapadcu. Sprejeli so le zapadno zapadno evropske oblike državne uprave, duh pa, ki jo je preveval, je ostal stari.

Bogati plemiški sinovi so pa začeli v začetku preteklega stoletja vendarle radi zahajati za krajšo ali daljšo dobo na zapad (zlasti v Nemčijo in v Francijo), deloma za razvedrilo, deloma pa študirat. Tam so videli politično, kulturno in gospodarsko hitro napredujočo državo, jih nehote primerjali z zaostalostjo lastne domovine in to je v mnogih nehote vzbudilo nezadovoljstvo z nazadnjaškimi razmerami v Rusiji. Ko je meseca decembra l. 1825. umrl car Aleksander I. in se je tudi prestolonaslednik odpovedal kroni, je nastala na vrhuncu države majhna zmeda in že to priliko je skušala izrabiti skupina v zapadni Evropi vzgojenih zarotnikov (d e k a b r i s t i) za to, da izsili državi ustavo in nekaj političnih svobod po zapadnem vzorcu (poznejši »zapadniki«).

Vstaja je bila krvavo zadušena in je povzročila še večji prepad med vladajočim absolutizmom in mladim, v zapadni Evropi svobodnejše vzgojenim izobraženstvom. Ker je režim carja Nikolaja I. (1835—1855) neizprosno odklanjal vsake reforme in nasilno dušil ne le vse želje po izboljšanju, temveč celo vsa stremjenja po zapadni izobrazbi, se je razboritejša mladina še tem strastnejše vrgla na učenje. Vsi novi nauki, ki so prihajali tedaj iz Evrope, so ji bili odkritje, v katerega je neomajno verovala, a izgubljala je pri tem živo zvezo med seboj in svojim zaostalim narodom. Največje zlo je gledala v nazadnjaškem in nasilnem režimu, zato je tudi razumljivo, da se je obračal ves njen gnev proti temu in da je upala na izboljšanje le po njegovi odstranitvi, po politični revoluciji. Zato je bila vsa ta tenka plast na zapadu izločena izobraženstva odločno revolucionarna. Ni odklanjala le absolutizma in kmetiškega tlačanstva, temveč sploh ves tedanji družabni red, ki se ji je zdel nezdružljiv z vzori, kakršne si je ustvarila ob proučevanju zapadne Evrope, a ki je bil vendarle v veliki meri plod potrpežljive narave ruskega človeka. Razumljivo je, da je to izobraženstvo sprito svoje notranje zagrenjenosti najraje segalo po tistih naukih in vzorih, ki so se ji zdeli najmodernejši in najradikalnejši, to je po materijalizmu in komunizmu in še tu je šel velik del k poslednjim skrajnostim, to je k anarhizmu (nihilizmu), kajti značilno za rusko izobraženstvo je bilo od nekdaj to, da je nagibalo bolj k razdiralnemu in uničevalnemu delu, nego k ustvarjalnemu in da je vedno stremelo za tem, da uresniči vprav najbolj skrajne ideje. Bilo je brez pravih ciljev, slepo je nasledalo vsem radikalnim zapadno evropskim geslom in se opajalo zgolj z revolucionarnimi namerami, z željo po uničenju vsega dotedanjega nazadnjaškega notranjega ustroja carske Rusije.

Pri neukem ljudstvu ti sanjarski nazori seveda še niso mogli najti nobenega razumevanja, zato se je nestrpnemu revolucionarnemu izobraženstvu zdelo predolga pot, da bi oprlo svoja stremjenja na brezpravne ljudske množice in z njih pomočjo polagoma priborilo izboljšanje. Razen tega je bilo tudi prepričano, da bi zadovoljstvo že odstranitev nekaterih vodilnih oseb vladajočega režima vsaj za uvedbo najnujnejših reform.

RAZNO

Ne 5 milijard, ampak 5 milijonov šilingov so obneali avstrijski marksistični voditelji v inzeratu. — Sicer pa so filatelji tozdevno v zadnjem »Domoljubcu« gotovo iz sami pravilno tolmachi.

1.600.000 Din so pripeljali delavci in nameštenci v »Bednostni ljudske dravske banovine. Kalkulo iz tega fonda dobili nam ni znano.

Za izvedbo volitev v osrednji urad in v okrajne urade bolniškega varovanja se je zavel za zadnjem zborovanju delavski pokrajinski odbor za dravsko banovino. Sprejeta je bila tudi namera po uvedbi varovanja za starost in omožlost za vse vrste delavcev in nameštencev.

Začasni delovni čas v knjižarnah, papirnih trgovinah in brivnicah v oblastno določen lakot Obrati smejo biti odprti in osebe zaposlene od 7.30 do 12.30 in od 13.30 do 19 za knjižarne in papirne trgovine z orzoma na šolsko mladino. Brivnice smejo začasno poslovati od 7.30 do 12.30 in od 14.30 do 19 ob »navadnih« dnehi; ob sobotah in praznikih od 7.30 do 12.30 enournim odmorom opoldne.

16 milijonov ljudi je sevezanih v Nemčiji na svojo dobrodelnost. Če pomislimo, da poleg te imade trpe pomanjkanje stotisoči drugih, lahko rečemo, da več kot tretjina Nemčije gladije.

Po vrednosti dela bodo plačani. Sovjetska vlada je te dni podpisala narebo, po kateri bodo oddali delavci plačani po vrednosti dela ne pa po sprejeti določenih cenah. Če delavec ne bo dovolj delal, se lahko odpusti, ali pa uvrsti med delavce nižjo plačo.

Ameriški železniki prireajo močnejšo shabo proti znižanju plač. V mnogih krajih so izbrnile stavke tudi v drugih strokah. V Clevelandu stavka 16.000 delavcev. Toledu je nastala spletna stavka, v Tagoni štiri 7000 pristanjskih delavcev. Podjetniki ne morejo priznati obveznih delovskih sodišč v mezdni in delovnih sporih.

Prst božji. V Seanciji Južni Rusiji je neki boljševik preklinjal Bogu ustrelil v cerkvi v svojo razpelo. Kroglja mu je švignila nazaj v čelo in brezbožnež se je zgrudil na tla.

Neprestano že 20 let nosi v Detroitu, Mich. (Amerika) živeči John Panter par čevljev.

Frone, narodno imeno »Marceljerez« so najprej revolucionalni brovoljci v mestu Marcell; od tod je dobila to ime.

Kupujte pri trdkah, ki oglašajo v „Domoljubu“!

DOPISI

Pojasnilo.

(Bizovik pri Ljubljani.)

Zadnje čase se pri nas veliko govori o načinu nabave novega harmonija za podružno cerkev sv. Nikolaja. Naj v obrambo prizadetih pojasnim zašto neprisostansko, ker je velika večina vaščanov v zmoti, nahujšana od ljudi, ki jim je na tem, da bi prišlo do nesporazumov. Podpisani sem se kot pooblaščenec pogajal z orglarskim mojstrom o napravi novega harmonija ter sem s tem tudi formalno dal prvo naročilo zanj. Toda radi gospodarske krize smo se odločili s pristankom cerkvenega predstojništva, da prevzamemo harmonij od uprave cerkve sv. Petra v Ljubljani, ki je bil pred poldruhim letom nov ter je bil dosti cenejši. Ta harmonij je po izjavi strokovnjakov prvotno mojstrsko delo. Ko pa smo harmonij prevzeli, so se pojavili glasovi, da je harmonij star najmanj pet do deset let. Vaščanom se je polastila nejevolja in g. župnik ga je radi tega zahteval nazaj. Veo nadaljnjo akcijo sta potem prevzela ključarja. Če sedanji ne ustreza in če morda ni izvršen po naročilu, ne zadene podpisane nobena krivda, ker nisem bil navzoč niti pri ponovnem naročilu niti pri prevzemu. Očitek, da sem dal nalašč naročilo za slabši harmonij, je grdo obrekovanje. — Josip Zrimšek, organist.

Udeležence gospodinjstva tečaja v št. Joštu nad Vrhniko. V sredi št. upravitelj g. Krkoč in voditeljica tečaja ga. Krkoč.

Razno.

(Vrhnika.)

25. marec ni šel kar tako vsakdanje mimo nas. V prazno materinskega dne se je vrtila v dvorani Rokodelskega doma lepa prireditel. Nad vse lep je bil govor g. kaplana Matija, ki nam je pokazal mater v taki sliki, da se je v obeh zalesketala solza sočutja in ljubezni. — Pri procesiji Vstajenja smo videli novi prapor Marijinega vrtca, ki je bil prejšnjo nedeljo blagoslovljen. Za praporom je korakalo okrog 200 Marijinih ljubljencev. — V nedeljo in na veliki ponedeljek nas je obiskal »Slehernek«. Igrali so ga tukajšnji »Rokodelci«. Pri obeh predstavah je bila udeležba kljub drugim mikavnejšim predstavam jako lepa. Igra je imela velik uspeh celo na našem malem odru. — Umrla je gospa Urška Grampovec, mati znanega železniškega uradnika g. Janka v Belgradu. Žalostnemu sinu in hčeri Ani naše iskreno sožalje, pokojni pa večno plačilo pri Sodniku, kateremu je tako zvesto do zadnjega dila služila!

Prosvetni večer.

(Sostro.)

V nedeljo 15. aprila bo ob navadnem času peti prosvetni delavski večer. Poleg govora g. Marinčeka je na programu še več drugih, prav zanimivih stvari. Pridite kot vaele, hote tudi sedaj prav zadovoljni!

Tri vasi odrezane od sveta.

(Nemilje.)

Ob zadnjem velikem deževju se je naredil med vasi Njivico in Nemiljami velik usad in je v ozki dolini, kjer je prostora samo za ozko cesto in strugo Nemiljšice, na cesti visok hribeček z velikanskim skalom na sredi. Tako so vasi Nemilje, Podblica in Jamnik popolnoma odrezane od vsakega prometa s svetom. Domačini so za silo napravili stezo okrog hriba in preužajajo blago peš. Pomoč je nujna. Župan občine Bosnica se je takoj poobrazil in ukrenil potrditi. Sreški načelnik in sreški gradbeni inženjer sta si tudi takoj ogledala nevarno mesto in sresko načelstvo je že nakazalo

podporo Din 30.000. Vse pričakuje izdatne podpore tudi od banke uprave. Zlasti bi bilo potrebno, da strokovnjaki napravijo primeren načrt, kako vzpostaviti zopet zvezo s svetom. Ako bi se usajena gmošta kar odstranila, bi se lahko primerilo da v nekaj letih nastane nov usad. Zato bo treba skrbeti v tej smeri, da se sadanja škoda popravi in bodoča izogne.

Vabilo.

(Smlednik.)

Občanom in okoličanom ter vsem, ki se zanimajo, sporočamo, da se bo v nedeljo 15. aprila ob 3 popoldne vršilo veliko zborovanje »Borcev« na prostem poleg gostilne »Pri Jošku« v Sv. Valburgi. Če bo slabo vreme, se prireditel preloži na pozneje. Ker nameravamo ustanoviti krajevno organizacijo za celo občino, prosimo, da se udeležite zbora vsi, ki ste že služili vojske, in tudi oni, ki jih še niste, da vam bo znan pomen te organizacije.

† Franciška Gašperšič

(Mokronog)

Umrla je 4. t. m. v Sostrem dolgoletna gospodinja v mokronoškem župnišču Franciška Gašperšič. Spoštovana je bila zaradi njene zvestobe; globoko verna je gledala to življenje le v luči vere; trdno se je držala svete cerkve. Cerkev in delo, le to je poznala; akoravno dolgo bolelna, ni izpustila vaje iz rok. Posebno je spoštovala duhovnike, njim postreči, ji je bilo veselje. Bila je za svoj stan zelo nabražena, saj je celo zvezdoslovje prebirala; ni je pa bilo evetlice, katere bi ona ne poznala, bila je neke vrste kmečki zdravnik. Zelenela je biti pokopana v rojstni župniji, to željo ji je dobri Bog izpolnil. Počivaj v miru dobro in zvesto srce! Bog ti bodi bogat plačnik za vse dobro, kar si naredila skrito in neznano!

Prosveta.

(Hotedražica.)

Na Belo nedeljo je priredila Katol. akcija v Cerkvenem domu igro »Žrtev spovedne molčečnosti«. Med odmorom so pa tamburaši zaigrali par okroglih za boljšo voljo. Igra je zelo dobro uspela. Vsem tistim, ki so nas v tako lepem številu obiskali, naša najskrbnejša zahvala! Prav je tako, da se podpre mladina, ki hoče svoje sile usmeriti v pošteno delo!

Javna zahvala!

Občina mesta Radeče je bila zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani proti vlonu obč. blagajne. Dne 11. marca so vlonilci navrtali blagajno in odnesli iz nje nad 15.000 Din, katere pa nam je Vzajemna zavarovalnica v celoti, z vsemi drugimi odškodninami izplačala, povrnila.

Za njeno kulantnost in hitro poslovanje se občina mesta Radeče tem potom najviljudneje zahvaljuje.

Občina mesta Radeče,

dne 5. aprila 1934.

Predsednik: Polanc Anton, s. r.

Gostovanje Nar. gledališča

(Smartin pri Kranju)

V nedeljo, dne 15. aprila zvečer ob 8 priredi zopet Narodno gledališče iz Ljubljane veseloigro: Charleyeva tetka. To veseloigro je gledališče v letošnji sezoni ponovno igralo in imelo vedno veliko občinstva. Upanje je, da bo tudi v Smartinskem domu, kakor pri prvi igri Narodnega gledališča vse razprodano in je prav, da si že prej vsak oskrbi v predprodaji vstopnico. Vstopnice se dobijo v znani prodajalni na Gašpetu pri gd. Katrci Šilar. Začne se igra ob 8 in traja dve uri. Privikrat so bili člani Narodnega gledališča zelo zadovoljni, tudi zdaj pokažimo, da cenimo naše slovensko gledališče in njihovo delo.

Za veselje

(Ig)

Naše prosvetno društvo ima zaključno prireditev v nedeljo 15. aprila ob 3 popoldan. Na programu je poleg petja še prijetno-zabavna veseloigra v 3 dejanjih. Ponovitev se vrši 22.

Moške obleke

vseh
kvalitet
in
fazon
Vam
poceni
nudi

TRGOVSKI DOM
Sternnecki
TOMJANA PERLA 11 - OBLEK

Celje št. 19

Din 246— obleke iz ševjota
Din 488— obleke iz meitona
Din 620— obleke iz kamgarna
Din 378— sportne obleke
Din 100— sportni jopiči
Din 170— veterane jope
Din 90—, 100— in 120— fantovske obleke

Zahtevajte cenik in vzorec, kateri se Vam pošlje brezplačno. Obleke po meri se izdelajo v 2 dneh.

aprila zvečer ob 8. Do sedaj je v tej sezoni igralo društvo bolj reane igre; za konec pa naj bo tudi nekaj vselega. Kdor se hoče za mal denar pošteno nasmejati, naj ne zamudi te prilike!

Prosvetna vest

(Jesenice)

Na Veliko noč nas je presenetilo društvo »Aljaž« z opereto »Pri belem konjicku«. Nasmejali smo se do solz. Zelo dobro so bile zasledene posamezne vloge. Čudili smo se novemu načinu scenerije, ki se je menjala med igro ter je bila izdelana res skrbno in lepo. Opereto ponovi društvo še 15. aprila ob 3 pop., da jo more posetiti vsa okolica, ker se konča pred odhodi večernih vlakov.

Ponovitev igre.

(Prežganje pri Liti.)

Igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki smo jo pri polni dvorani igrali na Belo nedeljo, ponovimo v nedeljo 22. aprila po 10. sv. maši. Vabimo vse tiste, ki se prve uprizoritve niso mogli udeležiti. Vsem tistim pa, ki ste kljub slabemu vremenu že zadnjič prišli, se tem potom zahvalimo. Ob priliki pa mi vrnemo!

Šolske sestre.

(Boštanj.)

Dne 4. aprila smo dobili v našo župnijo šolske sestre. Nastanile so se na posestvu Ane Dobovškove. Ta ustanova je zelo razširjena po naši domovini. Njihov delokrog je zelo obširen in različen. Delujejo po bolnišnicah, vzdržujejo sirotišnice, otroške vrtce, prirejajo gospodinjstvo tečajje itd. Začetek je in zelo skromen. Treba bo preurediti maršalje, da bo odgovarjalo njihovu namenu. Kakor drugod, bodo tudi v naši boštanjki župniji delovale v blagor bližnjih in v čast božjo.

Dnevi verske obnove.

(Motnik.)

Pri nas nimamo že tri mesece župnika. Dosedaj smo vsako nedeljo morali k sv. maši v Spitališ, mnogi pa se sv. maše niti udeležiti niso mogli. Postni čas je bil torej bolj žalosten, zato pa je bila Velika noč bolj prazna. G. knezoškofo so nam poslali že na svetlo nedeljo gospoda, ki je med

Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, dne 10. apr.

Cene živini: Voli I. vrste 4 do 4.50 Din, voli II. vrste 3 do 3.50 Din, voli III. vrste 2 do 2.50 Din; telice I. vrste 4 do 4.50 Din, telice II. vrste 3 do 3.50 Din, telice III. vrste 2 do 2.50 Din; krave I. vrste 3 do 3.50 Din, krave II. vrste 2 do 2.50 Din, krave III. vrste 1.50 do 1.75 Din; teleta I. vrste 7 Din, teleta II. vrste 6 Din; prešči: domači 9 do 10 Din, hrvaški 10 do 11 Din, prištariji 7 do 8 Din.

Cene mesa: goveje meso I. vrste: prednji del 8 do 9 Din, zadnji del 10 do 11 Din; goveje meso II. vrste: prednji del 7 do 8 Din, zadnji del 8 do 9 Din; goveje meso III. vrste: prednji del 5 do 6 Din, zadnji del 7—8 Din, teleče meso I. vr. prednji del 12, zadnji del 14—16 Din; teleče meso II. vrste: prednji del 10 do 12 Din, zadnji del 12 do 14 Din; sveža hrvaška svinjina 10 do 16 Din, domača 11 do 18 Din, prekajeno preščevo meso 16 do 22 Din, mast 18 Din, slanina: domača 15 do 16 Din, hrvaška 16 do 17 Din; konjsko meso 4 do 6 Din, ovčje meso 6 do 10 Din.

Krmila: koruza kg 1.15 Din, lanene tropine, v vrečah po 50 kg b/n, kg 1.90 Din; kokosove tropine, v vrečah po 50 kg, kg 1.55 Din; tropine od bučnic, v vrečah po 50 kg, kg 1.45 Din; repične tropine, v vrečah po 50 kg, kg 1.05 Din; tropine od sončnic, v vrečah po 50 kg, kg 0.85 Din; oves kg 1 Din; otrobi pšenični, drobnji, vreče po 50 kg b/n, kg 1.10 Din; otrobi debeli, pšenični, vreče po 40 kg b/n, kg 1.35 Din; klajno apno, na drobno, kg 3.50 Din; ribja moka, na drobno, kg 5 Din; težakovo olje za živilo, ročke po 5 kg, ročka 90 Din.

Gnojila: rud. superfosfat, v juta vrečah po 50 in 100 kg, 100 kg 98 Din; rud. superfosfat, v papirnatih vrečah po 50 kg, 100 kg 96 Din; kostna moka, v vrečah po 100 kg, 100 kg 95 Din; tom. žlindra, v vrečah po 100 kg b/n, baza 18% fosf. kisl., 100 kg 134 Din; kalijeva sol 100 kg 168 Din; nitrofoskal, v vrečah po 50 in 100 kg, 100 kg 144 Din; apneni dušik, v ploč. bobnih po 100 kg, 100 kg 200 Din; apneni dušik, v vrečah po 50 in 100 kg, 100 kg 185 Din; čilski soliter, dvojno rafiniran, v vrečah po 50 kg, 100 kg 340 Din. Pri vagonem odjemu cene gnojilom primerno nižajo.

Semena: lucerna kg 24 Din; črna, domača detelja kg 22 Din; mačji rep kg 15 Din; pasja trava kg 16 Din; angl. in ital. ljuljka kg 14 Din; mešana trava kg 12 Din; korenje kg 18 Din; pesa mamut, rdeča, kg 12 Din; pesa rumena eckendorfer kg 14 Din; čebulček kg 4 Din; semenski oves kg 1.60 Din; grahorica kg 1.80 dinarjev.

velikim tednom in o praznikih zdravil naše duše. Svojo versko dolžnost so s par izjemami opravili vsi farani doma. Posebno lep je bil pogled na veliko število mož in fantov, ki so pristopili k svetemu obhajilu veliki četrti. Velikonočna procesija v soboto pa se je ob lepem vremenu vrtila zelo veličastno. — V nedeljo 1. aprila je Prosv. društvo proslavilo v domu spomin obletnice kronanja sv. očeta s par pesmimi, deklaracijami in pomembnim govorom. — Število Mohorjanov je letošnje leto naraslo za 5 udov tako, da je skupno število 51, kar je v naših težkih razmerah veliko.

Dva nova grobova.

(Dolenja vas pri Ribnici.)

Zgodnja pomlad je prinesla dva nova grobova, kamor sta legla dva starejša moža, za katerima je vsem težko. Prvi je odšel od nas Franc Boje iz Dol. vasi. Dolgo časa je bil v Ameriki, a tujina mu ni vzela zvestobe do doma in vere. Bil je pošten, značajan krščanski mož. Bil je član apostolstva mož. Za popotnico je prišel Gospod še malo pred smrtjo k njemu. Takoj za njim nas je zapustil mož pošteni Marko Vidervol iz Rakitnice. Dobrodušen in odkrito srčen je vedno rad pomagal vsakomur. Vse ga je rado imelo. S Francetom Bojem je bil tudi on na možko nedeljo vedno pri obhajilih mizi. Bog daj obema v nebesih bogato plačilo, ki sta si ga zaslužila!

— Pri slabosti je naravna »Franz Jemelova« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

Izkušena. — Elza, zdaj se pa že spoznaš na kuho. Ali že veš, kdaj vre mleko? — Seveda, mamica. To pove človeku nos.

Mali oglasnik

Vaska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali izvejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pridno žensko

naizjaje s hribov, sprejem na malo posestvo. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Resna in poštena« št. 4019

Hlapca za kmetijo iščem. Prepeh Antun, Dobrunje 9 p. Hrušica.

Posestvo z mlinom prodam na Brezjah za 63.000 Din, gotovine 15.000 Din. Pojasnila Grašič, Brezje

Harmonike kupi 3 vrste, alne, in harmonike čisto vglasi in popravi Antun Dornič, izdel. orgel Radovljica.

Svarim bralce

pred nakupom slabih čevljev, ki jih nepoklicani prodajajo na moje ime. Jernej Jeraj, Zapore 10. Smlednik.

Kmetičega hlapca

v starosti od 16 let naprej, ki je vajen vseh kmetijskih del, sprejem takoj v službo. Rudolf Dragnar, posestnik — Pševu pod Sv. Joštom p. Kranj.

Več panjev čebel Krapinčev kupim. Sojer Franc, Vnanje gorice št. 1, p. Brezovica.

Mikarški vozilček

naprodaj. — Poizve se Možina, Sneberje 34 D. M. P.

Čebelarji! V poljubni velikosti dam satnice ter malo rabljene A. — Z. panje, za čebele v Kranjskih ali za roje. Izdelujem in razpošiljam satnice cene 40 Din kg, prevzemam tudi vosek v delo za satnice, cena 8 Din kg. Stefan Markelj, p. Vrhnika št. 392

Želazne modele

za cementno opeko z dvojno zarezo (Falz) 23-39 cm kupim 100 do 200 komadov. Ponudbe z navedbo najnižje cene naj se pošljejo na Samida Franc, Mali Rigel, p. Toplice pri Novem mestu.

Vajenca za mizarstvo sprejemam. A. Kocjančič, mizar — Žužemberk.

Hakor Domoljub

v vsako hišo, spada tudi večkratkrat preizkušeni barometer. — Pošljite 5 Din v znak, na Barometer, Ljubljana 1., pošt. predal 18, in dobili ga boste

Hlapca za kmetička dela sprejemam. — Dravljice št. 41.

Fige in brinje za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni trdika

IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 2

Ranitve, rane, hraste

»FITONIN« preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve, obnavlja rano pred osmrtnim ter dobro in naglo cel. Razni uradni preizkusi potrjujejo, da se more »Fitonin« uporabljati v vsi situaciji pri

vseh ranitvah, poškodbah, opeklinah, hrapah, lišajih, turih, črnih prisoledih, ranah od izžanjo, zastarelih ranah na nogah, skrušljenih ranah, odprtih ozeblinah in odprtih hemoroidih.

Steklenica Din 20 — v lekarnah. — Po poštnem povzetju 2 stekl. Din 50 —

Poučno knjižico št. 17 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. o. z., Zagreb 1-78. Reg. pod št. br. 1281 od 28. VII. 1932.

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak

Urednik: Jože Količek

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čel

RADIO

Vsak delavnik: 12.15 Plošče 12.45 Poročila 13.00 Čas, plošče — Četrtek, 12. aprila: 18.00 O človeku 18.30 Srbohrvaščina 19.00 Plošče po izloah 19.30 Pogovor s poslušalci 20.00 Komor- ni trio 21.00 Kupleti 21.30 Samospevi 22.00 Čas, poročila, lahka glasba. — Petek, 13. aprila: 11.00 Solaka ura 18.00 Narodne pesmi na ploščah 18.30 Predavanje 19.00 Francoščina 19.30 Izleti za nedeljo 20.00 Prenoš iz Zagreba 22.00 Čas, poročila, lahka glasba — Sobota, 14. aprila: 18.00 Plošče, stanje cest 18.30 Zabavno predavanje 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu 19.30 Znanstveni politični pregled 20.00 Prenoš akademije v proslavo Dne Boske iz unionske dvorane 22.00 Čas, poročila, 22.15 lahka glasba. Nedelja, 15. aprila: 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika 9.00 Versko predavanje 9.30 Predavanje za delavce 10.00 Prenoš cerkvene glasbe iz Rakovnika pri Ljubljani 11.15 Slovenske narodne 12.00 Čas, plošče 16.00 Vloga cepiv in cepjenja pri zatiranju živalskih boleznih 16.30 Penoš zbor »Zarja« 17.15 Dožinskih šramel kvartet 20.00 Radijski orkester 20.45 Slovenski lantje 21.15 Harmonika solo 22.00 Čas, poročila, lahka glasba — Ponedeljek, 16. aprila: 18.00 Delovni red v enodružinski hiši z vrtom 18.30 Nova plesna umetnost 19.00 Plošče 19.30 Zdravniška ura 20.00 Prenoš opere iz Beograda. V odmoru čas in poročila — Torek, 17. aprila: 11.00 Solaka ura 18.00 Otrška ura 18.30 Plošče 19.00 Vzgoja mladine 19.30 O mornarici v Boki Kotorski 20.00 Duet dveh saksofonov 20.45 Vokalni koncert 21.15 Radijski orkester 22.10 Čas, poročila, 22.30 angleške plošče — Sreda, 18. aprila: 18.00 Komorna glazba 18.30 Radijski orkester 19.00 O verstvih 19.30 Literarna ura 20.00 Prenoš z Dunaja, v odmoru čas in poročila.

Javna zahvala

Karitas mi je po smrti moža, ki se je smrti ponesrečil o tovarni K. I. D. na Jesenicah, lahek izplačala dvojno zavarovano vsoto. Zavarovanje je trajalo komaj 6 mesecev. Zavarovanju KARITAS se iskreno zahvalujem ter ga vsem priporočam kot pošteno in popolnoma varno zavarovanje. Jesenice, 7. aprila 1934. Redinec Terezija, l. t.

k Naš panj. (A.-Z. panj). Opis in praktična uvod, kako čebelarimo v njem, pojasnjeno s 107 slikami med besedilom. Po lastnih izkušnjah za slovenske čebelarje priredil Antun Žnidaršič, Ljubljana 1925, 154 strani. Cena nezvezani knjigi 35 Din, vezani 40 Din. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni in Ljubljani. Knjiga je sestavljen pisatelj na podlagi lastnih večletnih izkušenj in je namenjena pred vsem drugim, ki bi v čebelarstvu radi napredovali in čebelarje razvidijo iz te razprave ugodnosti čebelarjenja v A.-Z. panju. Splošni nauki o čebelarstvu so pa obdelani že v knjigi A. Janša-Fr. Rojčar. Popoln nauk o čebelarstvu, ki je izšla tudi v Jugoslovanski knjigarni in stane 24 Din. Čebelarjenje po ameriškem načinu zahteva velik panj, velika mera, in to je prilagoditi našim razmeram. Prinaša najprej opis in mere A.-Z. panja na ta način, da jih lahko izvrši poznejši vsak mizar. Naštevja dalje orodje in priprave, ki so potrebne vsakemu naprednemu čebelarju pri opravljanju raznih del v panju. Dalje o prevažanju čebel, preseljevanju čebel iz kruničev na premično satje, pridobivanje medu iz satja, o postavljanju čebeljakov itd. Vse to pa na podlagi mnogih slik, da je stvarna do stopna vsakemu.

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo

(v hiši Gospodarske zveze)

Prodaja tudi na
hranilne knjižice
članice Zadruga zveze Ljubljana

Petročnik Ivo višji geometer
v pokoju, je **otvoril svojo pisarno**
kot pooblaščen civ. geometer in zaprišeden sodni
izvedenec v Ljubljani, Jegličeva cesta 10/II
Izvršuje vsa geodetsko-geometerska dela po naj-
nižji ceni.